

PROGRAM RYBNÉ HOSPODÁRSTVO
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
2021 - 2027

Obsah

1.	Stratégia programu: hlavné problémy súvisiace s rozvojom a politické reakcie	4
1.1	Opis sektora akvakultúry a spracovania rýb	4
1.1.1	Opis sektora akvakultúry v podmienkach SR	4
1.1.2	Spracovanie produktov akvakultúry	7
1.1.3	Údaje, monitorovanie, kontrola a výsledovateľnosť produktov	8
1.2	Hlavné výzvy sektora akvakultúry a spracovania rýb	9
1.2.1	Znižovanie environmentálnej stopy akvakultúry na životné prostredie	9
1.2.2	Ekosystémové služby akvakultúry	10
1.2.3	Podpora udržateľnej akvakultúry	10
1.2.4	Zavádzanie inovatívnych metód v sektore akvakultúry	10
1.2.5	Výstavba nových produkčných kapacít (vrátane RAS)	11
1.2.6	Zvýšenie produkcie rýb v existujúcich prevádzkach	11
1.2.7	Zvýšenie predaja rýb priamo na farme	11
1.2.8	Monitoring kvality vody na farmách	12
1.3	Strategický rámec	12
1.3.1	Stratégie Európskej Únie	12
1.3.2	Príspevok programu ku kľúčovým horizontálnym prioritám EÚ:	12
1.3.3	Národná stratégia	13
1.4	Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory	13
1.5	SWOT analýza	15
2	Priority programu	25
2.1	Priorita 1 Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov (čl. 22 ods. 2 Všeobecného nariadenia – „Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021“) .	26
2.1.1	Špecifický cieľ 1.4 Podpora účinnej kontroly a presadzovania predpisov v oblasti rybolovu vrátane boja proti nezákonnému, neohlásenému a neregulovanému rybolovu (ďalej aj ako „NNN“), ako aj podpora spoľahlivých údajov na účely fundovaného rozhodovania	26
2.1.2	Špecifický cieľ 1.6 Prispievanie k ochrane a obnove vodnej biodiverzity a ekosystémov	31
2.2	Priorita 2 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii	35
2.2.1	Špecifický cieľ 2.1 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností, najmä posilnenie konkurencieschopnosti akvakultúrnej produkcie pri súčasnom zabezpečení dlhodobej environmentálnej udržateľnosti týchto činností	35
2.2.2	Špecifický cieľ 2.2 - Podpora uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, ako aj podpora ich kvality, pridanej hodnoty a spracovania	44
2.3	Priorita – Technická pomoc v súlade s čl. 36 ods. 4 nariadenia EÚ č. 2021/1060	49
3	Finančný plán	51
3.1	Finančné prostriedky podľa rokov	51
3.2	Celková výška finančných prostriedkov EÚ a vnútroštátneho financovania podľa priorit v EUR a percentách	51
4	Základné podmienky	52
5	Programové authority / orgány	60
6	Partnerstvo	61
7	Viditeľnosť, transparentnosť a komunikácia	63
8	Použitie jednotkových nákladov, paušálnych platieb a financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi	65

<i>CCI</i>	
<i>Názov v anglickom jazyku</i>	<i>Programme Fisheries of the Slovak Republic 2021–2027</i>
<i>Názov v úradnom jazyku členského štátu</i>	<i>Program Rybné hospodárstvo Slovenskej republiky 2021–2027</i>
<i>Verzia</i>	<i>1</i>
<i>Prvý rok</i>	<i>2021</i>
<i>Posledný rok</i>	<i>2027</i>
<i>Oprávnenie od</i>	
<i>Oprávnenie do</i>	<i>31.12.2029</i>
<i>Číslo rozhodnutia Komisie</i>	
<i>Dátum rozhodnutia Komisie</i>	
<i>Číslo pozmeňujúceho rozhodnutia členského štátu</i>	
<i>Dátum nadobudnutia účinnosti pozmeňujúceho rozhodnutia členského štátu</i>	
<i>Prevod, ktorý sa nepovažuje za zásadný (článok 24 ods. 5 nariadenia o spoločných ustanoveniach)</i>	<i>nie</i>
<i>Príslušný fond</i>	<i>EMFAF / ENRAF</i>

1. Stratégia programu: hlavné problémy súvisiace s rozvojom a politické reakcie

Program Rybné hospodárstvo 2021 - 2027 (ďalej aj „PRH 2021 - 2027“) je nástrojom čerpania prostriedkov z Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu v programovom období 2021 – 2027 a prispieva predovšetkým k plneniu cieľov spoločnej rybárskej politiky, Európskeho ekologického dohovoru a Strategického plánu rozvoja akvakultúry Slovenskej republiky do roku 2030.

V Slovenskej republike je PRH 2021 - 2027 zameraný na odvetvie sladkovodnej akvakultúry a jeho hlavným cieľom je podpora konkurencieschopnej a udržateľnej akvakultúry, zabezpečenie vysokej úrovne verejného zdravia a vytváranie vyššej pridanej hodnoty produktov akvakultúry a rovnako zvýšenie povedomia o sektore akvakultúry a skvalitnenie zberu údajov, čo je zároveň hlavným cieľom pre oblasť akvakultúry definovanej v Európskom ekologickom dohovore a stratégii Európskej komisie „Z farmy na stôl“.

PRH 2021 - 2027 je hlavným nástrojom pre plnenie cieľov Strategického plánu rozvoja akvakultúry Slovenskej republiky do roku 2030, ktorý definuje prioritné oblasti, ciele a aktivity pre podporu akvakultúry v podmienkach SR.

1.1 Opis sektora akvakultúry a spracovania rýb

1.1.1 Opis sektora akvakultúry v podmienkach SR

1.1.1.a Opis sektora

Akvakultúra v SR je zameraná na chov sladkovodných rýb. Napriek relatívne nízkemu podielu v národnom hospodárstve má akvakultúra svoj význam, predovšetkým z hľadiska zabezpečenia zdravej výživy obyvateľstva, zachovávanie pôvodného genofondu rýb, rozvoja vidieka a v neposlednom rade aj z pohľadu spoločensky prospešných mimoprodukčných prínosov, predovšetkým ochrany a tvorby životného prostredia (krajinotvorba, protipovodňová ochrana, retencia vody v krajine), ako aj z pohľadu nezastupiteľnej podpory biodiverzity ichtyofauny vo voľných vodách. Prispieva k potravinovej bezpečnosti SR a k znižovaniu importu rýb na územie SR. Akvakultúra vytvára nižšiu uhlíkovú stopu v porovnaní s chovom iných hospodárskych zvierat.

Historicky sa akvakultúra v SR utvárala v dvoch samostatných špecifických skupinách: chov nížinných druhov rýb (rybníkárstvo) a chov lososovitých druhov rýb (pstruhárstvo), ku ktorým v posledných rokoch pribudla nová skupina chovu v SR netradičných druhov rýb (sumček africký, úhor európsky) v RAS. Z hľadiska marketingu a finálneho umiestňovania produktov na trhu je možné v rybníkárstve a pstruhárstve rozlišovať produkciu rýb na priamu spotrebu a produkciu násad, ktoré sa využívajú v akvakultúre na ďalší chov alebo na zarybňovanie rybárskych revírov. Na rozdiel od pstruhárstva, kde dominuje produkcia rýb na priamu ľudskú spotrebu, v rybníkárstve má v súčasnosti väčší význam produkcia násad na zarybňovanie rybárskych revírov. Produkcia z RAS je zameraná hlavne na produkciu rýb pre ľudskú spotrebu a v menšej miere slúži na zarybňovanie rybárskych revírov.

Podľa údajov z roku 2020 ŠÚ SR evidoval 119 subjektov pôsobiach v akvakultúre. Tieto subjekty hospodárili v 436 rybníkoch o celkovej výmere viac ako 1 896 ha, v 48 klietkach o celkovom objeme 11 076 m³, v 48 liahňach o celkovom objeme 1 422 m³, v 15 RAS o celkovom objeme 1 157 m³, 408 betónových nádržiach o celkovom objeme 47 920 m³, v 76 plastových nádržiach o celkovom objeme 681 m³ a v 121 sádkach o celkovom objeme 39 631 m³.

Na chov nížinných druhov rýb slúži aj 19 malých vodných nádrží budovaných pôvodne na iný účel o výmere 40 ha o celkovom objeme 659 562 m³ a 20 ostatných vodných plôch o celkovej výmere 40 ha. V roku 2020 dosahovala produkcia nížinných druhov rýb (kapor, lieň, tolstolobik, amur, štika, sumec a iné) 1 311,8 t. Produkcia v rámci pstruhárstva (pstruh dúhový, sivoň, hlavátka, lipen a iné) dosahovala v roku 2020 objem 843,7 t, produkcia v RAS (sumček africký, úhor) dosahovala v roku 2020 hodnotu 697,8 t. Celková produkcia sektora akvakultúry dosiahla v roku 2020 objem 2 920,8 t. Uvedené údaje neobsahujú informáciu o produkcii a rybochovných zariadeniach správcov rybárskych revírov (občianske združenia športového rybolovu).

Väčšinu akvakultúrnych podnikov je možné zaradiť medzi mikropodniky (často rodinné, ktoré dosahujú malú produkciu zameranú na lokálny trh). Rozhodujúci podiel na celkovej produkcii akvakultúry však majú malé podniky a niekoľko stredných podnikov. Určitým špecifikom SR je aj existencia podnikov, ktorých hlavný predmet činnosti nie je akvakultúra, ale okrem iných činností sa zaoberajú aj akvakultúrou (napr. Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., poľnohospodárske družstvá, Lesy SR, štátny podnik, obce, Vojenské lesy a majetky SR, š. p.).

S ohľadom na veľkosť sektora akvakultúry, jeho potenciálnu produkciu a aktuálne ceny na trhu, je väčšina podnikov (osobitne malých a mikro) v náročnej ekonomickej situácii a ich možnosť vytvárať vlastné zdroje na investície je obmedzená. Z uvedeného dôvodu, ako aj v dôsledku malého záujmu zo strany bankového a poisťovacieho sektora, absentujúcej systematickej štátnej podpory a neefektívneho čerpania OPRH 2014-2020, trpí sektor celkovou podkapitalizáciou. Podľa dostupných údajov zo ŠÚ SR bolo v roku 2020 v sektore akvakultúry zamestnaných 308 stálych a 193 sezónnych zamestnancov. Ženy tvoria necelých 27 % pracovnej sily zo stáleho počtu zamestnancov. Zo všetkých sezónnych zamestnancov tvoria ženy 21,7 %. Rybníky a rybochovné zariadenia sa nachádzajú predovšetkým na vidieku, kde vytvárajú pracovné príležitosti ako pre rodinných príslušníkov, tak aj pre obyvateľov vidieka, takže aj takáto pomerne nízka zamestnanosť v sektore má svoj význam.

1.1.1.b Hlavné problémy

Nízka spotreba rýb

Spotrebu rýb sa na Slovensku dlhodobo nedarí zvýšiť. Podľa získaných údajov dosahuje spotreba rýb na Slovensku 5,9 kg na obyvateľa (r. 2020, zdroj: Štatistický úrad SR), pričom na sladkovodné ryby pripadá približne 1 kg. Spotrebou rýb sa bude potrebné ďalej zaoberať. Bude nutné spresniť zber dát, propagovať akvakultúru na Slovensku vrátane jej produktov. Za týmto účelom je potrebné vypracovať dlhodobý spôsob propagácie sektora a spotreby rýb ako zdravej bielkoviny vhodnej pre všetky vekové skupiny obyvateľstva.

Absentujúca osobitná legislatívna úprava oblasti akvakultúry

Absencia legislatívy, ktorá by sa zaoberala chovom rýb v rybochovných zariadeniach, rybníkárstvom a vytváraním podmienok pre rozvoj tohto odvetvia živočíšnej produkcie na Slovensku.

Nedostatočný stupeň technických a technologických inovácií v chove rýb a pri ich spracovaní

Akvakultúra na Slovensku dlhodobo stagnuje najmä v oblasti inovácií a zavádzaní nových technológií smerujúcich na zvyšovanie produkcie rýb a produktivity práce. V porovnaní s okolitými krajinami sa nám dlhodobo nedarí udržiavať trend pri uľahčení ťažkej manuálnej práce do našich chovov, ale tiež automatizáciu kontrolných a prevádzkových činností.

Nízke mzdové ohodnotenie pracovníkov v rybárstve, malá atraktivita sektora pre mladých ľudí, nedostatočný záujem o prácu v rybárstve

Sektor akvakultúry tak ako ostatné odvetvia poľnohospodárskej prvovýroby dlhodobo bojuje s podfinancovaním a takmer žiadnou systematickou podporou zo strany štátu. Tento stav sa odráža aj v pracovnej sile sektora. Zaznamenávame veľmi nízky záujem o prácu v sektore. Navyše vzhľadom k skutočnosti, že sektor dlhodobo pracuje s nízkou maržou a nevytvára ďalšie zdroje na prevádzku, je odmeňovanie pracovníkov v akvakultúre na dnešné pomery nedostatočné.

Absencia šľachtiteľskej a plemenárskej práce, neznalosť genofondu chovaných rýb

Predpokladom zlepšenia tohto stavu a budúceho šľachtenia a plemenitby, ako aj podpory pôvodných populácií rýb je plošný skrining súčasného stavu rozmnožovaných rýb v rámci akvakultúry.

Pre dosiahnutie tohto cieľa je potrebné pristúpiť k evidencii hospodárskych zvierat a následne k vypracovaniu šľachtiteľských programov pre druhy rýb chované v akvakultúrnych zariadeniach.

Absencia výskumu a celoživotného vzdelávania v rybárstve

Na Slovensku nie je priaznivá situácia na systematický výskum v oblasti rybárstva vrátane chovu rýb. Cestou by mohla byť medzinárodná medzi inštitucionálna skupina orientovaných ľudí so záujmom o prostredie akvakultúry, ktorá by zaznamenávala v celosvetovom priestore najnovšie poznatky a prinášali by ich chovateľom na Slovensku prostredníctvom systému pilotných (inovatívnych) projektov, celoživotného vzdelávania, zahraničných exkurzií a odborných seminárov.

1.1.1.c Doteraz prijaté opatrenia

Prostredníctvom Operačného programu Rybné hospodárstvo 2007-2013 a Operačného programu Rybné hospodárstvo 2014-2020 došlo k posilneniu konkurencieschopnosti podnikov akvakultúry a to najmä spolufinancovaním investícií do rekonštrukcií rybníkov, modernizácie vybavenia a technológií. V období rokov 2014 – 2020 bolo podporená zvýšená produkcia o 12 ton a celkový objem udržanej existujúcej akvakultúrnej produkcie 2498,7 ton. Objem vybudovaných rybochovných zariadení na hospodársky chov rýb bol vo výške 1860 m³, odbahnených bolo 4,32 hektárov vodných plôch. Podpora z ENRF bola rovnako zameraná na modernizáciu spracovateľských kapacít, kde boli zrealizované 2 projekty.

1.1.1.d Hlavné očakávané výsledky programu v roku 2029

Hlavným očakávaním je ďalšie posilnenie konkurencieschopnosti sektora, posilnenie podpory inovatívnych investícií, zníženie dopadov zmeny klímy a zachovanie biologickej rozmanitosti.

S príspevím finančných zdrojov ENRAF sa očakáva celková nová výrobná kapacita vo výške 85 ton ročne, zachovaná akvakultúrna produkcia vo výške 2 000 ton ročne, vznik 5 nových chovateľov, resp. založených podnikov. Ďalším efektom realizovaných opatrení bude tvorba

pracovných miest v sektore, podpora spolupráce a výskumných aktivít a podpora inovačných aktivít a podpora turistiky.

1.1.2 Spracovanie produktov akvakultúry

1.1.2.a Opis sektora

Spracovateľské kapacity na produkty akvakultúry na Slovensku sú pre súčasnú situáciu na trhu dostatočné. Avšak významný podiel spracovateľských produktov z rýb tvoria produkty z morských rýb (vrátane šalátov). Zatiaľ čo v ostatných rokoch dochádzalo k miernemu zvyšovaniu spracovateľských kapacít pre morské ryby, u sladkovodných rýb tomu bolo práve naopak (zaznamenaná je klesajúca tendencia podobne ako pri výrobe šalátov). Dobrým ukazovateľom situácie v spracovaní rýb je aj miera využitia kapacít. Najvyššia miera využitia prevádzok na spracovanie je pri výrobe šalátov (82-100 %), i keď ich celkový objem klesá. Veľmi dobré využitie majú aj spracovne morských rýb (82-109 %). Naproti tomu spracovne sladkovodných rýb majú využitie najnižšie (47-72 %). V roku 2020 klesla dokonca na 45 %, čo je možno dávať do súvislosti s ochorením COVID-19 a celkovou zmenenou situáciou na trhu so sladkovodnými rybami.

1.1.2.b Hlavné problémy

V budúcnosti pri zvýšení spotreby rýb však môže nastať nedostatok spracovateľských kapacít sladkovodných rýb, najmä pre výrobu lahôdok. Väčšina podnikov venujúcich sa spracovaniu rýb sú stredné podniky. Rok 2020 bol špecifický pandémiou COVID-19, čo naznačuje aj znížená produkcia rýb a s tým súvisí pravdepodobne aj znížený objem spracovaných rýb. Celkové nízke využitie spracovateľských kapacít je spôsobené pravdepodobne nízkou alebo takmer žiadnou propagáciou, osvetou a reklamou na túto tému.

Vzhľadom na celkový rozvoj sektora a snahu o zvýšenie spotreby rýb bude v strednodobom horizonte kapacita spracovní nedostatočná. Preto je potrebné vytvoriť nástroje na ďalší rozvoj súčasných spracovní rýb, ako aj výstavbu nových kapacít. V rámci modernizácie súčasných spracovní je potrebné sa zamerať na znižovanie spotreby energií potrebných na chladenie a mrazenie. Jedná sa o využívanie moderných a účinných technológií ako aj dôkladnejšieho zateplenia skladov, prípadne využitím obnoviteľných zdrojov energie. V niektorých prípadoch bude potrebné i doplnenie alebo rozšírenie technologických liniek na zavedenie nových výrobkov z rýb. Podporovaný by mal byť aj prechod na novo zavedené štandardy a hygienické normy v spracovaní rýb, teda reagovať na prijaté legislatívne zmeny.

1.1.2.c Doteraz prijaté opatrenia

Prostredníctvom Operačného programu Rybné hospodárstvo 2007-2013 a Operačného programu Rybné hospodárstvo 2014-2020 došlo k posilneniu konkurencieschopnosti spracovateľských podnikov a to najmä spolufinancovaním investícií do modernizácie spracovateľských kapacít. V období rokov 2014 – 2020 boli podporené 2 projekty modernizácie spracovateľských kapacít.

1.1.2.d Hlavné očakávané výsledky programu v roku 2029

Realizácie projektov bude mať za následok zvýšenie konkurencieschopnosti sektora v oblasti spracovania rýb a zvýšenie výrobnnej kapacity a pridanej hodnoty výroby. Znižovaním energetickej náročnosti spracovateľského procesu a nadväzujúcich činností dôjde k plneniu environmentálnych cieľov EÚ a SR. Využitím obnoviteľných zdrojov energií bude posilnená zelená transformácia.

1.1.3 Údaje, monitorovanie, kontrola a výsledovateľnosť produktov

1.1.3.a Opis sektora

Dôležitým nástrojom na zlepšenie regulácie a riadenia sektora akvakultúry je získanie transparentných informácií a údajov o stave sektora. Štátna správa sa pri tvorbe spoločnej koncepcnej politiky v sektore akvakultúry opiera o ukazovatele, ktoré vychádzajú z údajov od samotných producentov, ktorí svoje údaje o akvakultúrnej činnosti zasielajú vo forme ročného výkazu na ŠÚ SR. Zhromažďovanie a zber údajov, ako aj monitorovanie sektora akvakultúry je na Slovensku vykonávané ŠÚ SR, pričom čiastočné výsledky sú chovateľom aj verejnosti dostupné.

V zmysle zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, ŠVPS SR a regionálne veterinárne a potravinové správy sú orgánmi štátnej správy v oblasti kontroly, inšpekcie a presadzovania. Do ich kompetencie patrí zabezpečenie systému osvedčovania úlovkov na dovoz a vývoz produktov rybolovu a akvakultúry. ŠVPS SR kontroluje, odborne usmerňuje a koordinuje zabezpečovanie systému osvedčovania úlovkov na dovoz a vývoz produktov rybolovu a akvakultúry, požiadaviek na výsledovateľnosť a označovanie. Regionálne veterinárne a potravinové správy a hraničné inšpekčné stanice kontrolujú a ukladajú opatrenia pri zabezpečovaní systému osvedčovania úlovkov na dovoz a vývoz produktov rybolovu a akvakultúry, vrátane kontroly dodržiavania požiadaviek na výsledovateľnosť a dodržiavanie požiadaviek na označovanie.

1.1.3.b Hlavné problémy

V súčasnosti je stále rozsah oficiálnych štatistík o sladkovodnej akvakultúre nedostatočný a získané údaje nekorešpondujú so skutočnosťou, rovnako chýba jednotná a jednoznačne formulovaná metodika vykazovania produkcie. Na monitorovanie pokroku a rozvoja tohto sektora je potrebné získať čo naj dôveryhodnejšie údaje. Pre SR je dôležité získať skutočný obraz o stave sektora, čo bez správnych údajov nie je možné. Je preto potrebné upraviť štatistické výkazy a zjednotiť metodiku tak, aby poskytovali čo najpresnejší obraz o súčasnom stave sektora sladkovodnej akvakultúry a prepojiť údaje s plánovanou centrálnou evidenciou hospodárskych zvierat, aby nedochádzalo k zbytočnému duplicitnému vykazovaniu údajov. Pre SR je dôležité získať skutočný obraz o stave sektora, čo bez presných údajov nie je možné. V neposlednom rade je potrebné využívať nové technológie pre lepšie plánovanie nových produkčných možností, prípadne obmedzení pri plánovaní nových výrobných či spracovateľských kapacít.

1.1.3.c Doteraz prijaté opatrenia

V rámci OP RH 2014-2020 boli zahájené aktivity vedúce zberu dát z akvakultúry – vyzvanie na národný projekt – Zber, správa a využívanie údajov. Hlavným cieľom národného projektu je pomocou celoplošného monitoringu získať ucelenú databázu informácií o stave rybníkov na území Slovenska, z hľadiska možného chemického a biologického znečistenia. Za pomoci takto získaných údajov projekt vytvorí podrobnú analýzu stavu rybníkov a zároveň sa vytvoria odporúčania pre chovateľov rýb s cieľom zlepšenia celkových podmienok chovu a produkcie rýb vo vzťahu k jednotlivým prekročeným ukazovateľom.

V programovom období 2014-2020 je rovnako v príprave vyzvanie na národný projekt pre technické zabezpečenie výsledovateľnosti produktov rybolovu a akvakultúry. Národný projekt bude riešiť priority Únie v oblasti politiky presadzovania a kontroly definovanou vo vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) č. 464/2014, v článku 1 písm. i) - kontrola a presadzovanie požiadaviek na sledovateľnosť vrátane označovacieho systému na zabezpečenie

spoľahlivých informácií pre spotrebiteľov, ako sa stanovuje v článku 58 kontrolného nariadenia a článku 67 ods. 6 vykonávacieho nariadenia (EÚ) č. 404/2011. Národný projekt realizuje Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky.

1.1.3.d Hlavné očakávané výsledky programu v roku 2029

Cieľom je skvalitniť zber údajov o akvakultúre na Slovensku. Okrem produkčných údajov (objem produkcie, veľkosť a typ produkčných jednotiek) je potrebné sledovať a zbierať údaje o ekonomickej kondícii podnikov v sektore akvakultúry a v oblasti spracovania rýb. Významnou mierou k úspechu v tejto oblasti môže prispieť aj zavedenie centrálnej evidencie chovateľov rýb a ich produkcie (vrátane generačných stád), ktorá doposiaľ na Slovensku absentuje. Pomerne dôležité sú aj sociálne údaje o pracovníkoch v sektore akvakultúry. Uvedené opatrenia prispedia k naplneniu Data Collection Framework (DCF) and Control strategy (CS) 2021 - 2027.

Jedná sa o zber, správu, využívanie a spracúvanie biologických, environmentálnych, technických a sociálno-ekonomických údajov v odvetví rybného hospodárstva, údajov zameraný na monitoring kvality výstupných produktov akvakultúry a kvalitu vôd v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1004 o vytvorení rámca Únie pre zber, správu a využívanie údajov v odvetví rybárstva a pre podporu vedeckých odporúčaní súvisiacich so spoločnou rybárskou politikou, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 199/2008, v súlade s delegovaným rozhodnutím Komisie (EÚ) 2021/1167 a vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) 2021/1168.

Vzhľadom na rozsah dovážaných produktov je potrebné úmerne zabezpečiť personálne zabezpečenie úradných veterinárnych lekárov zodpovedných za implementáciu kontrolného nariadenia a nariadenia o NNN. Na zvýšenie efektívnosti a zvýšenie počtu kontrol je na mieste zavedenie digitálnych nástrojov na zlepšenie vysledovateľnosti produktov rybolovu a akvakultúry v celom hodnotovom reťazci od výroby/výlovu až k spotrebiteľovi. Z ENRAF možno podporovať rozvoj a realizáciu systému na kontrolu rybolovu, ako sa ustanovuje v čl. 36 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 a podrobnejšie túto oblasť špecifikujú nariadenie o NNN a kontrolné nariadenie.

1.2 Hlavné výzvy sektora akvakultúry a spracovania rýb

1.2.1 Znižovanie environmentálnej stopy akvakultúry na životné prostredie

Znižovanie environmentálnej stopy akvakultúry na životné prostredie

EK má v rámci stratégie „Z farmy na stôl“ ambíciu znížiť stratu živín a zároveň zabezpečiť, aby nedochádzalo k zhoršeniu kvality vôd. Obehové hospodárstvo využívajúce biologické materiály môže ponúknuť sektoru akvakultúry doteraz nevyužitý potenciál. SRP sa snaží zabezpečiť, aby činnosti akvakultúry boli environmentálne udržateľné z dlhodobého hľadiska a boli riadené spôsobom, ktorý je v súlade s cieľmi dosiahnutia ekonomických, sociálnych a zamestnaneckých istôt, a aby prispievali k dostupnosti dodávok produktov pochádzajúcich z akvakultúry. Ľudské zdravie a dobré životné podmienky úzko súvisia so stavom životného prostredia. Jednou z možností zlepšenia kvality odchádzajúcej vody z akvakultúrnych prevádzok, popri primárnej sedimentácii v rybochovných zariadeniach, je budovanie sekundárnych samočistiacich vodných recipientov, ktoré prostredníctvom vodnej vegetácie zlepšujú kvalitu vody. Tým sa posilní jedna významných úloh, ktorú zohrávajú v tomto procese mimoprodukčné funkcie akvakultúrnych zariadení. V akvakultúrnych zariadeniach s vysokým

podielom intenzívnej výroby by sa mali zavádzať najnovšie technologické zariadenia odpadového hospodárstva, prípadne napojenia na kanalizáciu.

Pre produkciu zdravých produktov akvakultúry je dôležité v prvom rade poznať prostredie, v ktorom sú tieto produkty chované. Preto je potrebné zmonitorovať situáciu v rybochovných zariadeniach, a to potencionálne chemické a biologické znečistenie rybníkov využívaných na účely akvakultúry na území Slovenska, ktorý by smeroval k naplneniu environmentálnych cieľov SRP.

Zmonitorovanie stavu rybochovných zariadení a naplnenie environmentálnych cieľov SRP by malo takisto viesť k zníženiu environmentálnej stopy v sektore akvakultúry, čo by znamenalo aj zavedenie ekologickej akvakultúry a zároveň diverzifikáciu produktov akvakultúry na trhu.

1.2.2 Ekosystémové služby akvakultúry

Akvakultúrne podniky na Slovensku historicky disponujú generačnými stádami pôvodných druhov rýb, nevyhnutnými ako významný zdroj pre zachovanie a rozvoj trvalodržateľnej biodiverzity vôd. Ide o spoločenskú objednávku, ktorú historicky plnia akvakultúrne podniky v rámci ekosystémových služieb akvakultúry a jej prínosu pre biodiverzitu ekosystémov. Pre zachovanie príspevku akvakultúrnych prevádzok k ochrane a obnove vodnej biodiverzity a ekosystémov - dosahovaniu potrebnej úrovne trvalodržateľnej biodiverzity vôd, budú určené opatrenia, zamerané na podporu zachovania a rozvoja genofondu vybraných druhov rýb.

1.2.3 Podpora udržateľnej akvakultúry

Sektor sladkovodnej akvakultúry na Slovensku vo vzťahu ku konkurencieschopnosti vyrobených produktov čelí viacerým hrozbám, ktoré vyvolávajú potrebu neustáleho prispôsobovania sa meniacim sa podmienkam, adaptácii sa na jednotnom európskom trhu, neustálym vytváraním konkurenčného prostredia.

Vstup na nové trhy je výzvou pre slovenské subjekty. Otvára sa príležitosť na riešenie využitia existujúcich nadbytočných spracovateľských kapacít. Nové trhy predstavujú príležitosť aj pre slovenských chovateľov s kvalitnou produkciou, prostredníctvom ktorej sa môžu na trhu postupne etablovať a posilňovať svoju pozíciu.

V oblasti vytvorenia konkurencieschopného prostredia vo výrobe a v oblasti zamestnanosti sa javí ako nevyhnutné podporovať hlavne aktivity zamerané na zvýšenie efektívnosti výroby (moderné technológie a metódy chovu), teda na budovanie nových akvakultúrnych prevádzok vrátane RAS, modernizáciu existujúcich akvakultúrnych zariadení, budovanie nových a modernizácia existujúcich spracovní, vrátane malých spracovní priamo na farmách, zvyšovanie pridanej hodnoty produktov pochádzajúcich z akvakultúry a podpora technológií zameraných na zníženie energetickej náročnosti akvakultúrnych zariadení. Podľa stratégie EK „Z farmy na stôl“ je potrebné v sektore akvakultúry rozvíjať výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a investovať do takýchto technológií.

1.2.4 Zavádzanie inovatívnych metód v sektore akvakultúry

Sektor akvakultúry vo svete čelí v poslednom desaťročí dôležitým výzvam ako sú boj s chorobami, zlepšenia v oblasti šľachtenia a plemenitby, vývoj efektívnejších krmív a krmných technológií, zvýšenie efektívnosti liahnutia a odchovu ranných štádií živočíchov akvakultúry, ako aj technológií riadenia kvality vody. Zavádzanie nových technológií si vyžaduje pokročilý stupeň vedomostí a poznatkov aj z genetiky, výživy, z chemizmu vody, biotechnológií a nepochybne z úspešnej praxe. Majoritná oblasť biotechnológií aplikovateľná v sektore

akvakultúry je podobná so sektorom poľnohospodárstva. Aplikácia genetických postupov v nadväznosti na zvýšenie produkcie živočíchov akvakultúry stále zaostáva za sektorom rastlinnej a ostatnej živočíšnej výroby. V globálnom meradle len malé množstvo živočíchov akvakultúry bolo predmetom programov na zlepšenie genetických vlastností. Táto oblasť však predstavuje možný potenciál do budúcnosti. Oblasť sladkovodnej akvakultúry a druhy rýb chované v týchto podmienkach majú svoje špecifiká v porovnaní s morskou akvakultúrou rýb, mäkkýšov a kôrovcov. V podmienkach Slovenska dlhodobo absentuje výskum a vývoj v oblasti sladkovodnej akvakultúry a často sa náš sektor musí spoliehať na znalosti iných krajín v oblasti sladkovodnej akvakultúry.

Zvýšenie produkcie pri súčasnom znížení energetických nárokov a vysoké nároky na kvalitu krmív a genetickú predispozíciu chovaných živočíchov akvakultúry sa v budúcnosti nezaobíde bez podpory zavádzania inovatívnych metód chovu a technológií v sektore sladkovodnej akvakultúry. Naplneniu týchto cieľov by pomohlo zvýšenie spolupráce akvakultúrnych podnikov s odborníkmi a vedeckou obcou na príprave výskumných projektov, zameraných na špecifiká súvisiace s klimaticko-hydrologickými podmienkami pre akvakultúru na Slovensku, s následným zavádzaním nových poznatkov do praxe.

Nedostatočný stupeň technických a technologických inovácií v chove rýb a pri ich spracovaní - akvakultúra na Slovensku stagnuje najmä v oblasti inovácií a zavádzaní nových technológií smerujúcich na zvyšovanie produkcie rýb a produktivity práce, a tým k znižovaniu nákladov na jednotku produkcie.

1.2.5 Výstavba nových produkčných kapacít (vrátane RAS)

Na lokalitách s relatívnym nedostatkom vody je možné budovať moderné RAS, ktoré majú minimálny dopad na životné prostredie a je možné ich postaviť aj v blízkosti miesta budúcej spotreby (mestá, turistické oblasti a pod.). Nové farmy je možné napojiť na bioplynové stanice alebo moderné skleníkové hydroponické systémy a integrovať ich v rámci perspektívnych akvaponických zariadení. V akvapónii je možné zužitkovať odpadné živiny z chovu rýb pre výživu rastlín. Akvakultúrne chovy - RAS s teplomilnými rybami (sumček, tilapia), napojenými na bioplynové stanice tak môžu vznikať aj u nateraz rýdzo poľnohospodárskych podnikoch. Podpora by mala smerovať k rozširovaniu chovu menej bežných druhov rýb s dobrými vyhlídkami umiestnenia na trhu (napr. zubáč, šťuka, jeseter, sumec, tilapia, sumček).

1.2.6 Zvýšenie produkcie rýb v existujúcich prevádzkach

Na Slovensku je nedostatok rybníkov pre chov nížinných druhov rýb a taktiež chýbajú vhodné lokality na budovanie nových rybochovných zariadení na prietochnom systéme. Modernizáciou výrobných jednotiek by sa malo dosiahnuť minimálne obnovenie ich projektovanej kapacity, resp. jej navýšenie a to napriek očakávaným alebo už existujúcim obmedzeniam vodných zdrojov. Tieto očakávania je možné naplniť prestavbou jestvujúcich prietochných zariadení na poloprietochné systémy s okysličovaním a čiastočnou recirkuláciou vody. To vyžaduje investície aj do mechanickej a biologickej filtrácie vody, ako aj energeticky veľmi účinných čerpadiel v kombinácii s možným využitím obnoviteľných zdrojov.

1.2.7 Zvýšenie predaja rýb priamo na farme

Významná časť zákazníkov vyhľadáva lokálnych producentov zdravých potravín. Toto sa týka aj rýb a preto je potrebné podporovať lokálnych producentov, ktorý ponúkajú svoje produkty s vyššou pridanou hodnotou. Aj tu sa preto ukazuje cesta, že najvýhodnejšie je hľadať odbyť vyprodukovaných rýb v lokalitách ich výroby a v regióne a preto stratégia "Z farmy na stôl" má v tomto smere veľké opodstatnenie.

1.2.8 Monitoring kvality vody na farmách

Voda, ako základný výrobný prostriedok pre subjekty pôsobiace v akvakultúre, bude v ďalšom období, vzhľadom na jej dlhodobu pozorovaný úbytok v ekosystéme, veľmi dôležitým limitujúcim faktorom. Bude potrebné nepretržite hľadať spôsoby ako s dispozičným množstvom vody dokáže každý jeden chovateľ udržať svoju produkciu, minimalizovať straty pri zachovaní požadovanej kvality vyprodukovaných rýb.

1.3 Strategický rámec

Priority PRH 2021 – 2027 vychádzajú z existujúcich politík a stratégií na európskej a národnej úrovni. PRH 2021 – 2027 prispeje k dosiahnutiu celkových a čiastkových cieľov príslušného politického rámca EÚ a stratégií uvedených nižšie.

1.3.1 Stratégie Európskej Únie

1.3.1.a Politika súdržnosti EÚ

PRH 2021 – 2027 vychádza z **Politiky súdržnosti EÚ**, konkrétne z Cieľa 2 Ekologickejšia, nízkouhlíková s prechodom na hospodárstvo s nulovým čistým obsahom uhlíka a odolná Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility.

1.3.1.b Spoločná rybárska politika

„Rybárstvo predstavuje prirodzené, obnoviteľné, hnutelné a spoločné vlastníctvo, ktoré je súčasťou nášho spoločného dedičstva.“

Cieľom Spoločnej rybárskej politiky je:

- ochrana populácií rýb a morského životného prostredia,
- zaručenie hospodárskej životaschopnosti flotíl EÚ,
- poskytovanie kvalitných potravín spotrebiteľom
- vyvážené a z environmentálneho, ekonomického i sociálneho hľadiska udržateľné využívanie zdrojov. Udržateľnosť musí byť založená na spoľahlivých odborných odporúčaniach a zásade predbežnej opatrnosti.

1.3.1.c Stratégia „Z farmy na stôl“

Kľúčové opatrenie **Európskeho ekologického dohovoru**, relevantné priority:

- zabezpečiť dostatok cenovo dostupných a výživných potravín v rámci možností našej planéty
- podporovať udržateľnejšiu spotrebu potravín a zdravé stravovanie
- zlepšiť životné podmienky zvierat

1.3.2 Príspevok programu ku kľúčovým horizontálnym prioritám EÚ:

1.3.2.a Budovanie odolnosti umožní adaptáciu akvakultúry na meniaci sa dopyt v súvislosti s pandemiou (krátky dodávateľský reťazec, diverzifikácia produktov), zlepšovanie zdravotných a hygienických podmienok, posilňovanie organizácie trhu prostredníctvom základnej organizácie producentov a diverzifikácia obchodných aktivít a zdrojov príjmov, zaistenie

energetickej účinnosti a kvality produktov s cieľom podporiť oživenie ekonomiky a zároveň posilniť schopnosť prekonávať budúce krízy.

1.3.2.b Zelená transformácia bude podporovaná investíciami do udržateľnej produkcie akvakultúry, ako RAS, ekologickej akvakultúry. Podporované budú taktiež investície do inovácií zameraných na rozvoj ekologického hospodárenia s cieľom znížiť uhlíkovú a ekologickú stopu akvakultúry a zvýšiť odolnosť voči klimatickými zmenám, čo pomôže s transformáciou Európy na prvý klimaticky neutrálny kontinent do roku 2050 a zároveň zlepšiť kvalitu života. Producentom rýb budú kompenzované náklady spojené s poskytovaním mimoprodukčných funkcií rybníkov. Kompenzácie budú rovnako poskytnuté v prípade nepredvídateľných udalostí (napr. kríza verejného zdravia), čo umožní zvýšiť ekonomickú odolnosť.

1.3.2.c Digitálna transformácia bude podporovaná investovaním do digitálnych nástrojov, ktoré umožňujú transparentný, efektívny a užívateľsky prívetivý zber dát, zjednodušenie prenosu inovácií do súkromných investícií, podporou digitálnej vysledovateľnosti produktov akvakultúry, zlepšením digitálnych zručností a podporou digitálnych systémov pre meranie a zlepšenie environmentálnych prínosov akvakultúry a spracovania s cieľom vytvoriť modernejšiu, spravodlivejšiu, odolnejšiu a zelenšiu Európu a posilniť hospodársku konkurencieschopnosť Európy.

Pridaná hodnota verejných investícií – v rámci PRH 2021 – 2027 budú implementované zjednodušené metódy vykazovania, ktoré prispejú a umožnia dosiahnuť maximálne pridané hodnoty s obmedzenými finančnými zdrojmi. Po zahájení implementácie programu bude zrealizované ex ante posúdenie finančných nástrojov pre odvetvie akvakultúry s cieľom nájsť možnosti zavedenia týchto nástrojov v PRH 2021 – 2027.

1.3.3 Národná stratégia

Strategický plán rozvoja akvakultúry Slovenskej republiky do roku 2030 popisuje súčasnú situáciu v sektore akvakultúry a vytyčuje celkovú víziu ďalšieho rozvoja tohto sektora do roku 2030. Definuje základné smerovanie sektora sladkovodnej akvakultúry na území SR s cieľom rozvinúť jeho rastový potenciál.

SPRASR 2030 analyzuje, popisuje a hodnotí súčasný stav akvakultúry v podmienkach SR a zároveň poskytuje informácie a víziu o potenciálnych investičných a rozvojových prioritách a ďalšom smerovaní sektora akvakultúry do roku 2030. Zohľadňuje stratégiu EÚ „Z farmy na stôl“ a stratégiu EÚ o biodiverzite. Návrh SPRASR 2030 je vypracovaný v súlade so Strategickými usmerneniami pre udržateľný rozvoj akvakultúry EÚ. Vo vzťahu k implementácii SRP je potrebné zabezpečiť do roku 2030 aby bol sektor akvakultúry v SR konkurencieschopný, udržateľný a poskytoval sociálno-ekonomické istoty pre zamestnancov spojených s týmto sektorom a zároveň by mal rešpektovať zdravotné a veterinárne požiadavky a požiadavky na kvalitu životného prostredia. Takýto sektor má vysoký potenciál produkovať kvalitné, čerstvé a zdravé potraviny.

1.4 Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory

Hlavným komplementárnym programom k PRH 2021 - 2027 je Program Slovensko 2021 - 2027, Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, Strategický plán (SP) Spoločnej

poľnohospodárskej politiky (SPP) na roky 2023 – 2027 a programy Európskej územnej spolupráce (Interreg).

Z priamo riadených programov EÚ je k PRH 2021 - 2027 najviac komplementárny Horizon Europe a LIFE+. Konkrétne vymedzenie komplementarity je uvedené v Partnerskej dohode Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027, v časti Cieľ politiky 2 – Ekologickejšia nízkouhlíková Európa.

Horizon Europe

Interakcia medzi odvetvím výskumu a podnikmi so zameraním na zavádzanie inovácií, ktoré prispievajú k zvýšeniu konkurencieschopnosti odvetvia a zlepšeniu úrovne technického vybavenia a technológií v akvakultúrnom chove v poľnohospodárskych podnikoch, prispeje k rozvoju tohto odvetvia. „Program EÚ pre výskum a inováciu Horizont Európa na obdobie 2021 – 2027 poskytne príležitosti na spoluprácu medzi výskumníkmi a inými súvisiacimi zainteresovanými stranami v nadnárodných konzorciách v celej Európe. Krátkodobé a strednodobé opatrenia financované z ENRAF budú dopĺňať dlhodobejšie výskumné činnosti v rámci programu Horizont Európa.“

Zlepšenie zručností a technologických znalostí pracovníkov a odborníkov zamestnaných v odvetví akvakultúry. Sinergia s Horizont Európa týkajúca sa akvakultúry v rámci klastra 6 (potraviny, biohospodárstvo, prírodné zdroje, poľnohospodárstvo a životné prostredie) zahŕňajúca činnosti odbornej prípravy.“

Program dunajského regiónu 2021 – 2027, LIFE, Program Stredná Európa 2021 – 2027 (Interreg)

Aktivity súvisiace so zvýšením spolupráce akvakultúrnych podnikov s odborníkmi a vedeckou obcou na príprave výskumných projektov s následným zavádzaním nových poznatkov do praxe (podpora zavádzania nových technológií a metód chovu v rámci národnej a rovnako medzinárodnej spolupráce vedeckých inštitúcií a odborníkov v partnerstve s podnikmi akvakultúry.

ESF+ / EDIOP+

Právo na spravodlivé a kvalitné pracovné podmienky a na zdravé a bezpečné pracovné prostredie sú dôležitými zásadami Európskeho piliera sociálnych práv. Synergia s predmetným pilierom sa predpokladá v rámci podpory investícií pre oblasť produkcie a spracovania rýb s cieľom zlepšiť bezpečnosť, hygienu, zdravie a pracovné podmienky zamestnancov.

Digitálna európa

Podpora z PRH 2021 – 2027 bude synergicky pôsobiť v oblasti získavania a výmeny údajov pre oblasť akvakultúry. Existuje predpoklad zverejnenia získaných a spracovaných údajov v rámci PRH 2021 – 2027 ako otvorených údajov vymedzených v Smernici EÚ 1024/2019 o otvorených dátach.

1.5 SWOT analýza

Tabuľka 1A

Cieľ politiky	Priorita	SWOT analýza	Zhrnutie / zdôvodnenie
Ekologickejší a nízkouhlíkový prechod na čisté nulové uhlíkové hospodárstvo a odolná Európa prostredníctvom podpory prechodu na čistú a spravodlivú energiu, zelených a modrých	Priorita 1: Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov	Silné stránky • Historická existencia generáčnych stád pôvodných druhov rýb v podnikoch akvakultúry • Možnosti posilňovania populácií jesetera malého geneticky pôvodnými jedincami v povodí rieky Dunaj	Podporou populácie Dunajských foriem vybraných jeseterovitých rýb dôjde k zachovaniu a posilneniu pôvodného genofondu rýb.

investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania a prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzania rizikám a riadenia rizika a udržateľnej mestskej mobility		Slabé stránky • Nepresný zber produkčných údajov za sektor akvakultúry • Príležitosti • Mimoprodukčné funkcie rybníkov • Ekosystémové služby akvakultúry • Pravidelné publikovanie základných štatistických údajov o sektore rybárstva Hrozby • Znižovanie počtu generačných stád pôvodných druhov rýb v akvakultúrnych prevádzkach a znižovanie úrovne biodiverzity v ekosystéme • Rozšírenie invázných nepôvodných druhov vodných organizmov	Zavedenie presnejšieho zberu údajov o sektore akvakultúry s prepojením na centrálnu evidenciu bude mať za následok získanie presných údajov o sektore akvakultúry. Podporou zlepšenia označovania a balenia produktov rybolovu a akvakultúry v súlade s čl. 58 nariadenia 1224/2009 dôjde k lepšej výsledovateľnosti produktov rybolovu a akvakultúry na Slovensku. Podpora ekosystémových aktivít bude mať za následok udržanie biotopov a zníženie negatívnych dopadov na životné prostredie.
---	--	--	--

		Potreby v súlade s čl. 8 ods. 5 nariadenia o ENRAF • Zhromažďovanie údajov a poznatkov za sektor akvakultúry • Zjednotenie, zefektívnenie a digitalizácia zberu dát o akvakultúre • Zlepšenie systému výsledovateľnosti produktov akvakultúry	Podpora aktivít v oblasti monitoringu populácií rýb a systematická podpora udržiavania a zachovania pôvodných populácií rýb bude mať za následok zachovanie a ochranu biodiverzity a ekosystémov na Slovensku. Očakávané výsledky: Podpora aktivít v oblasti zhromažďovania údajov prispeje k získaniu správnych a spoľahlivých údajov a k lepšiemu riadeniu sektora akvakultúry, čím dôjde k naplneniu špecifického cieľa ENRAF, ktorým je podpora spoľahlivých údajov pre rozhodovanie založené na znalostiach. Predmetom realizovaných aktivít bude zabezpečenie personálnych kapacít, realizácia zberu údajov, analýz, zavedenie centrálnej evidencie chovateľov rýb a ich produkcie a získanie socio-ekonomických údajov o akvakultúre. Rozšírenie a zvýšenie kvality údajov a znalostí prispeje k získaniu informácií potrebných pre ďalší rozvoj sektora akvakultúry. Realizácia aktivít prinesie zvýšenie kvality a kapacity verejnej správy v rámci kontrolnej činnosti výsledovateľnosti produktov rybolovu a akvakultúry, čo bude mať za následok
--	--	---	---

			efektívnejšiu kontrolu v rámci NNN rybolovu. Rovnako k efektívnejšej kontrole prispeje implementácia a nasadenie moderných technológií, prostredníctvom ktorých sa rovnako zníži administratívna záťaž v danej oblasti a taktiež lepšia informovanosť spotrebiteľa.
Ekologickejší a nízkouhlíkový prechod na čisté nulové uhlíkové hospodárstvo a odolná Európa prostredníctvom podpory prechodu na čistú a spravodlivú energiu, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania a prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzania rizikám a riadenia rizika a udržateľnej mestskej	Priorita 2: Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii	Silné stránky • Široká druhová skladba chovaných rýb (studenomilné, nížinné, teplomilné) • Kvalita produkovaných rýb • Časť produkcie rýb sa predáva priamo na farme, vrátane spracovania, zvyšujúci sa trend záujmu o spracované ryby • Celoročný predaj a dostupnosť čerstvých rýb (pstruha dúhového a sumčeka afrického) • Existencia vlastných spracovateľských kapacít • Činnosť Združenia chovateľov rýb na Slovensku • Monitoring zdravotného stavu rýb	Podpora zavádzania inovatívnych postupov a technológií v sektore sladkovodnej akvakultúry bude mať za následok zvýšenie produkcie pri súčasnom znížení energetických nárokov a nárokov na kvalitu krmív a genetickú predispozíciu chovaných živočíchov akvakultúry, k akcelerácii rozvoja sladkovodnej akvakultúry. Výstavba nových a modernizácia existujúcich produkčných zariadení povedie k posilneniu konkurencieschopnosti, odolnosti a stability firiem aj sektora akvakultúry

mobility		Slabé stránky • Nízka spotreba rýb • Nízka miera čerpania finančných prostriedkov v rámci OPRH 2014 – 2020 • Časť chovateľov je zameraná na predaj živých rýb bez pridanej hodnoty • Nedostatočný stupeň technických a technologických inovácií v chove rýb a pri ich spracovaní • Nízke mzdové ohodnotenie pracovníkov v rybárstve, malá atraktivita sektora pre mladých ľudí, nedostatočný záujem o prácu v rybárstve • Nesystémová finančná podpora zo strany štátu • Absencia špecializovaných podporných bankových a poistných produktov • Absencia šľachtiteľskej a plemenárskej práce, neznalosť genofondu chovaných rýb • Absencia výskumu a celoživotného vzdelávania v rybárstve	ako celku. Výstavba nových rybochovných objektov zvýši atraktivitu sektora pre mladých pracovníkov, nakoľko okrem biologickej stránky chovu rýb budú závislé aj na moderných technológiách. Vytváranie lepších odbytových možností pre chovateľov a podporou vzdelávacích aktivít sa posilní konkurencieschopnosť, odolnosť a stabilita sektora. Podporou zlepšovania pracovných podmienok zamestnancov a neproduktívnych investícií dôjde k efektívnemu chovu rýb, úsporám spotreby energií, zlepšeniu životného prostredia a zabezpečeniu bezproblémového chovu rýb Kompenzačnými platbami za definované služby / funkcie, ktoré
----------	--	--	--

		Príležitosti • Tradícia chovu a spotreby sladkovodných rýb na Slovensku • Možnosť využitia finančných prostriedkov z PRH 2021–2027 • Cílený marketing na zvýšenie spotreby sladkovodných rýb a budovanie pozitívneho obrazu sektora • Cezhraničná spolupráca s výskumnými organizáciami v okolitých krajinách • Zvýšenie produkcie rýb v existujúcich prevádzkach • Výstavba nových produkčných kapacít (vrátane RAS) • Zvýšenie predaja rýb priamo na farme • Zavedenie monitoringu kvality vody na farmách, • Inovácie, využitie obnoviteľných zdrojov, využitie geotermálnej vody • Diverzifikácia príjmov • Celoživotné vzdelávanie pracovníkov v sektore • Založenie organizácie výrobcov	rybárstvo prináša spoločnosti a prírode dôjde k zníženiu ekonomickej záťaži rybárskych podnikov. Podporou rozvoja spracovní rýb a využitím obnoviteľných zdrojov energií dôjde k posilneniu konkurencieschopnosti a odolnosti spracovateľských podnikov. Podporou systematických marketingových kampaní dôjde k želanému výsledku v oblasti zvýšenia spotreby rýb. Podpora organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov bude mať za následok znižovanie transakčných nákladov a spoluprácu pri spracovaní a uvádzaní výrobkov na trh. Očakávané výsledky: Hlavným výsledkom realizovaných aktivít bude posilnenie konkurencieschopnosti sektora.
--	--	---	---

		Hrozby • Šírenie infekčných chorôb rýb • Pokles predaja živých rýb v predvianočnom čase, menší záujem o kapra u mladej generácie, antikampane na predaj rýb • Nedostatok odborne vzdelaných ľudí so záujmom o prácu v sektore • Voda – zhoršujúce sa kvalitatívne a kvantitatívne ukazovatele v súvislosti s klimatickou zmenou, tlak iných odvetví hospodárstva na využívanie vôd • Obmedzenia zo strany orgánov ochrany prírody • Škody spôsobené rybožravými predátormi a ich kompenzácie • Nízka ekonomická návratnosť investícií do sektora akvakultúry • Nedostatočná znalosť zaťaženia vodného prostredia polutantmi • Zmenšovanie produkčných kapacít vodných nádrží (rybníkov) v dôsledku ich zanášania sedimentom • Nedostatočné kapacity pre karanténu živých rýb z dovozu • Prevod pozemkov neznámych vlastníkov a pozemkov vo vlastníctve štátu na Štátnu ochranu prírody Slovenskej republiky	Výsledkom podpory bude zachovaná akvakultúrna produkcia kvalitných, čerstvých a zdraviu prospešných potravín. Modernizáciou existujúcich akvakultúrnych zariadení dôjde k maximalizácii využívania ich existujúcich kapacít a navráteniu do ich pôvodných projektovaných kapacít. Podporou moderných technológií dôjde k zníženiu energetickej náročnosti akvakultúrnych zariadení a rovnako k znižovaniu dopadov akvakultúry na životné prostredie. Podporou výstavby nových zariadení a nových chovateľov dôjde k zvýšeniu produkčnej kapacity sektora. Uvedené aktivity budú mať rovnako vplyv na tvorbu nových pracovných miest. Výsledkom projektov budú implementované inovačné aktivity, postupy a technológie, ktoré umožnia reagovať na potreby sektora a zároveň naplniť národné a európske ciele v danej oblasti. Inovácie zamerané na znižovanie dopadov klimatických zmien prispievajú k zvýšeniu odolnosti podnikov. Spoločne s podporou inovácií zameraných na zelený a digitálny prechod dôjde k plneniu kľúčových priorít EÚ. Nové metódy, postupy
--	--	---	---

		Potreby v súlade s čl. 8 ods. 5 nariadenia o ENRAF • Posilnenie konkurencieschopnosti a odolnosti akvakultúrnych podnikov • Zachovanie udržateľnej produkcie • Navýšenie udržateľnej produkcie rýb z intenzívnych chovov a šetrnejšie nakladanie s vodnými zdrojmi • Zvýšenie informovanosti spotrebiteľov vo vzťahu k produktom akvakultúry • Zlepšovanie organizácie trhu s produktmi akvakultúry • Zvýšenie podielu i sortimentu spracovaných sladkovodných rýb • Zabezpečenie modernizovaných, environmentálne šetrných a inovovaných spracovateľských a predajných kapacít	a procesy prinesú sektoru konkurenčnú výhodu. Výsledkom diverzifikácie činností bude zabezpečenie doplnkových príjmov akvakultúrnych subjektov, pomocou ktorých je možné z časti eliminovať sezónny charakter chovu rýb a do určitej miery aj výpadok príjmov z hlavnej činnosti. Uvedené bude mať za následok zvýšenie pridanej hodnoty produktov akvakultúry a v konečnom dôsledku aj príspevok k zvýšeniu domácej spotreby rýb. Podpora on-line predaja prispeje k zvýšeniu odbytovej kapacity sektora. Zlepšenie pracovných podmienok zamestnancov bude mať za následok zvyšovanie efektivity rybochovných zariadení a príspevok k zvýšeniu atraktivity pracovného prostredia, čo bude mať v konečnom dôsledku pozitívny vplyv na produkciu sektora. Realizácie projektov bude mať za následok zvýšenie konkurencieschopnosti sektora v oblasti spracovania rýb a zvýšenie výrobných kapacít a pridanej hodnoty výroby. Znižovaním energetickej náročnosti spracovateľského procesu a nadväzujúcich činností dôjde k plneniu
--	--	---	--

			environmentálnych cieľov EÚ a SR. Využitím obnoviteľných zdrojov energií bude posilnená zelená transformácia. Realizáciou propagačných a marketingových aktivít a zapojením akvakultúrnych prevádzok do týchto aktivít dôjde k podpore konzumácie produktov akvakultúry s dôrazom na lokálnu produkciu. Využitie digitálnych a elektronických nástrojov a rovnako priama propagácia na úrovni škôl bude mať za následok oslovenie mladších skupín obyvateľstva. Aktivity prispievajú k zvýšeniu informovanosti spotrebiteľov a k zvýšeniu konzumácie rybieho mäsa. Zriadenie organizácie výrobcov alebo medziodvetvovej organizácie v sektore akvakultúry zvýši kolektívnu vyjednávaciu silu členov takejto organizácie vo viacerých oblastiach či už pri nákupe krmív, liečiv, alebo pri odpytovaní produkcie.
--	--	--	--

	Priorita 3: podpora udržateľného modrého hospodárstva v pobrežných, ostrovných a vnútrozemských oblastiach a posilnenie rozvoja rybolovných a akvakultúrnych komunít	Zdôvodnenie nerealizácie Priority 3: • absencia potrieb v zmysle uvedeného cieľa, • rozhodnutie sústrediť finančné zdroje na významnejšie potreby v iných prioritách.	
	Priorita 4: posilnenie medzinárodnej správy oceánov a podpora toho, aby boli moria a oceány bezpečné, chránené, čisté a udržateľne spravované.	Zdôvodnenie nerealizácie Priority 3: • absencia potrieb v zmysle uvedeného cieľa, • rozhodnutie sústrediť finančné zdroje na významnejšie potreby v iných prioritách.	

2. Priority programu

Štruktúra programu

ID	TP	FOND	PRIORITA	ŠPECIFICKÝ CIEĽ	TYP AKTIVÍT
	Nie	ENRAF	Priorita 1: Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov	1.4 Podpora účinnej kontroly a presadzovania predpisov v oblasti rybolovu vrátane boja proti NNN rybolovu, ako aj podpora spoľahlivých údajov na účely fundovaného rozhodovania	Skvalitnenie zberu údajov Vysledovateľnosť produktov rybolovu a akvakultúry
				1.6 Prispievanie k ochrane a obnove vodnej biodiverzity a ekosystémov	Zabezpečenie vysokej úrovne verejného zdravia a zdravia živočíchov akvakultúry, zabezpečenie dobrých životných podmienok živočíchov akvakultúry Opatrenia na podporu zachovania a rozvoja genofondu vybraných druhov rýb.
	Nie	ENRAF	Priorita 2: Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii	2.1 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností, najmä posilnenie konkurencieschopnosti akvakultúrnej produkcie pri súčasnom zabezpečení dlhodobej environmentálnej udržateľnosti týchto činností	Podpora udržateľnej akvakultúry Zmiernenie následkov vyvolaných klimatickou zmenou Znižovanie environmentálnej stopy akvakultúry na životné prostredie Zavádzanie inovatívnych metód v sektore akvakultúry vrátane podpory vedy a výskumu Diverzifikácia činností a vzdelávanie Zlepšovanie pracovných podmienok zamestnancov a neproduktívne investície
				2.2 Podpora uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, ako aj podpora ich kvality, pridanej hodnoty a spracovania	Podpora spracovania rýb

					Zvýšenie povedomia a osvetu sektora akvakultúry
					Organizácie výrobcov
	Áno	ENRAF	Technická pomoc		Technická pomoc

2.1 Priorita 1 Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov (čl. 22 ods. 2 Všeobecného nariadenia – „Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021“)

2.1.1 Špecifický cieľ 1.4 Podpora účinnej kontroly a presadzovania predpisov v oblasti rybolovu vrátane boja proti nezákonnému, neohlásenému a neregulovanému rybolovu (ďalej aj ako „NNN“), ako aj podpora spoľahlivých údajov na účely fundovaného rozhodovania

2.1.1.a Intervencie fondu

Súvisiace typy akcií – čl. 22 ods. 3 písm. d) bod i)

Špecifický cieľ 1.4 sa týka podpory efektívnej kontroly v oblasti rybárstva a podpory zberu spoľahlivých údajov pre rozhodovanie založené na znalostiach. V podmienkach SR tento špecifický cieľ súvisí najmä s aktivitami zameranými na zhromažďovanie údajov o akvakultúre a na sledovateľnosť produktov rybolovu a akvakultúry.

Výstupy aktivít:

- štatistiky o sladkovodnej akvakultúre, ktoré korešpondujú so skutočnosťou
- zavedená centrálna evidencia chovateľov rýb
- zlepšená výsledovateľnosť produktov rybolovu a akvakultúry
- kvalitnejšia verejná správa v oblasti kontrolnej činnosti

Skvalitnenie zberu údajov

Dôležitým nástrojom pre zlepšenie regulácie a riadenia sektora akvakultúry je získanie transparentných informácií a údajov o stave sektora. Pre monitorovanie pokroku a rozvoja tohto sektora je potrebné získať čo naj dôveryhodnejšie údaje. Štátna správa sa pri tvorbe spoločnej koncepcnej politiky v sektore akvakultúry opiera o ukazovatele, ktoré vychádzajú z údajov od samotných producentov, ktorí svoje údaje o akvakultúrnej činnosti zasielajú vo forme ročného výkazu na ŠÚ SR.

Oprávnené aktivity sa budú týkať potreby skvalitnenia údajov o akvakultúre:

- zber, správa, využívanie a spracúvanie biologických, environmentálnych, technických a sociálno-ekonomických údajov v odvetví rybného hospodárstva v súlade s čl. 25 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 a podrobnejšie špecifikuje v nariadení (EÚ) 2017/1004, na základe národných pracovných plánov uvedených v čl. 6 nariadenia (EÚ) 2017/1004,
- vnútroštátna koordinácia zberu a správy vedeckých údajov na účely riadenia a kontroly sektora akvakultúry a spracovania rýb v súlade s pracovným plánom pre zber údajov - zabezpečenie výkonu činnosti národného korešpondenta vrátane regionálnej koordinácie v rámci koordinačnej skupiny pre hospodárske otázky,

- zavedenie centrálnej evidencie chovateľov rýb v rámci akvakultúry (vrátane generačných stád), prepojenie údajov s plánovanou centrálnou evidenciou hospodárskych zvierat v súlade so Stratégiou digitálnej transformácie Slovenska 2030,
- monitorovanie stavu rybníkov laboratórnymi vyšetreniami vody, sedimentu, živočíchov akvakultúry (podpora monitoringu chovateľského prostredia realizovaného náhodným výberom, pravidelný monitoring pri výlove – odoberanie vzorky rýb realizované Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR a pod.).

Očakávané výsledky:

Podpora aktivít v oblasti zhromažďovania údajov prispeje k získaniu správnych a spoľahlivých údajov a k lepšiemu riadeniu sektora akvakultúry, čím dôjde k naplneniu špecifického cieľa ENRAF, ktorým je podpora spoľahlivých údajov pre rozhodovanie založené na znalostiach. Predmetom realizovaných aktivít bude zabezpečenie personálnych kapacít, realizácia zberu údajov, analýz, zavedenie centrálnej evidencie chovateľov rýb a ich produkcie a získanie socio-ekonomických údajov o akvakultúre. Rozšírenie a zvýšenie kvality údajov a znalostí prispeje k získaniu informácií potrebných pre ďalší rozvoj sektora akvakultúry.

Vysledovateľnosť produktov rybolovu a akvakultúry

Podpora bude zameraná na aktivity súvisiace so zabezpečením systému osvedčovania úlovkov na dovoz a vývoz produktov rybolovu a akvakultúry, vysledovateľnosť a ich označovanie.

Oprávnené aktivity:

- podpora zlepšenia označovania a balenia produktov rybolovu a akvakultúry v súlade s čl. 58 nariadenia (ES) č. 1224/2009,
 - zavedenie digitálnych nástrojov na zlepšenie vysledovateľnosti produktov rybolovu a akvakultúry v celom hodnotovom reťazci od výroby/výlovu až k spotrebiteľovi (nákup a zavedenie hardware a software potrebný k vysledovateľnosti produktu od farmy až po maloobchod - technické vybavenie veterinárnych lekárov, čítačky čiarových kód a pod.). Pričom kľúčové sú okrem nutričného zloženia a alergénov aj údaje ako obchodné značenie, vedecký názov druhu, geografická oblasť, metóda produkcie, informácia či produkt bol predtým zmrazený alebo nie a pod.
- zavedenie monitoringu, kontroly a vynucovania platnosti regulatívnych obmedzení v súvislosti s produktmi rybolovu a akvakultúry,
 - vypracovanie plánu a metodiky pravidelných kontrol,
 - zvyšovanie kvality a kapacity verejnej správy v oblasti kontrolnej činnosti, t.j. personálne zabezpečenie úradných veterinárnych lekárov zodpovedných za implementáciu kontrolného nariadenia a nariadenia o NNN rybolove (rozšírenie kapacít, refundácia miezd),
 - realizácia školení a tréningu inšpektorov, napr. v spolupráci s okolitými krajinami,
 - vypracovanie pomocných a kontrolných nástrojov na overovanie pravdivosti deklarovaných údajov (katalóg výrobkov, DNA testy a pod.).

Očakávané výsledky:

Realizácia aktivít prinesie zvýšenie kvality a kapacity verejnej správy v rámci kontrolnej činnosti vysledovateľnosti produktov rybolovu a akvakultúry, čo bude mať za následok efektívnejšiu kontrolu v rámci NNN rybolovu. Rovnako k efektívnejšej kontrole prispeje implementácia a nasadenie moderných technológií, prostredníctvom ktorých sa rovnako zníži administratívna záťaž v danej oblasti a taktiež lepšia informovanosť spotrebiteľa.

Hlavné cieľové skupiny - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iii)

- a) vybrané subjekty štátnej správy
 - ústredné orgány štátnej správy a ostatné ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie;
- b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis, ide napríklad o nasledovných prijímateľov:
 - ostatné subjekty verejnej správy a územnej samosprávy;
 - mimovládne neziskové organizácie;
 - ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis;
- c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis prijímateľa vykonávajúci hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci.

V prípade, ak je prijímateľom subjekt podľa písm. a) a b), avšak predstavuje podnik podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení, z hľadiska pravidiel financovania sa zaraďuje do kategórie c).

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iv)

Na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2021/1060 z 24. júna 2021 sa budú pri vykonávaní fondov dodržiavať horizontálne princípy vymedzené v článku 3 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“) a v článku 10 ZFEÚ vrátane zásad subsidiarity a proporcionality stanovených v článku 5 Zmluvy o EÚ, berúc do úvahy Chartu základných práv Európskej únie.

Princíp rovnosti príležitostí mužov a žien, začlenenie a nediskriminácia bude uplatňovaný ako horizontálny princíp naprieč celým programom.

PRH 2021 - 2027 bude klásť dôraz na odstraňovanie nerovností a presadzovanie rovnosti žien a mužov a začlenenie rodového hľadiska, ako aj na boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Fondy by nemali podporovať akcie, ktoré prispievajú k akejkoľvek forme segregácie alebo vylúčenia, a pri financovaní infraštruktúry by mali zabezpečiť prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím. Ciele fondov by sa mali realizovať v rámci udržateľného rozvoja a snahy Únie o podporu cieľa spočívajúceho v udržiavaní, ochrane a zlepšovaní kvality životného prostredia podľa článku 11 a článku 191 ods. 1 ZFEÚ, zohľadňujúc zásadu „znečisťovateľ platí“, ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja a Parížsku dohodu.

V súlade s horizontálnym princípom, ktorým je zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím v zmysle článku 9 Dohovoru OSN, je pre všetky subjekty zapojené do procesu implementácie fondov EÚ v programovom období 2021 - 2027 povinné vykonať všetky opatrenia na zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím, či už k aktivitám projektu alebo k výstupom a výsledkom projektu, a to sprístupnením informačných a komunikačných technológií a systémov, fyzického prostredia a ďalších prostriedkov a služieb poskytovaných ostatným osobám cieľovej skupiny. Na rovnakom základe je potrebné zabezpečiť pracovné podmienky pre výkon práce administratívneho a odborného personálu každého projektu.

Horizontálne princípy budú sledované pri implementácii jednotlivých projektov, kde bude hlavným cieľom zabezpečenie efektívneho a účinného uplatňovania a dodržiavania týchto

princípov berúc do úvahy Chartu základných práv Európskej únie (Charta EÚ) a povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (Dohovor OSN).

Riadiaci orgán ako subjekt zapojený do procesu implementácie fondov EÚ v Programovom období 2021 - 2027 (PO 2021 – 2027) nesie hlavnú zodpovednosť za účinnú a efektívnu implementáciu fondov, čo zahŕňa aj súlad vybraných operácií s horizontálnymi princípmi a aktívnu spoluprácu s Gestorom horizontálneho princípu v každej fáze implementácie.

Orgánom zabezpečujúcim uplatňovanie horizontálnych princípov bude Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky prostredníctvom vecne príslušného útvaru (Gestor HP/Odbor HP), ktorého zástupcovia budú mať povinné zastúpenie ako riadny člen vo všetkých monitorovacích výboroch a pracovných skupinách na prípravu a implementáciu programov.

Cieľové územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií, miestneho rozvoja vedeného komunitou alebo ďalších územných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod v)

Aktivity budú realizované na celom území Slovenskej republiky.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné akcie, ktorých prijímatelia sa nachádzajú aspoň v jednom ďalšom členskom štáte, alebo prípadne mimo Únie - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vi)

V rámci programu sa nepredpokladá zapojenie žiadateľov z ďalších členských štátov EÚ, prípadne štátov mimo EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vii)

V rámci opatrenia sa nepredpokladá uplatnenie finančných nástrojov z dôvodu typu podporovaných akcií.

2.1.1.b Ukazovatele výstupov a ukazovatele výsledkov so zodpovedajúcimi čiastkovými cieľmi a cieľovými hodnotami - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod ii)

Tabuľka č. 1 Ukazovatele výstupov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Míľnik (2024)	Cieľ (2029)
1 Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov	1.4 Podpora účinnej kontroly a presadzovania predpisov v oblasti rybolovu vrátane boja proti NNN rybolovu, ako aj podpora spoľahlivých údajov na účely fundovaného rozhodovania	ENRAF	N/A		CO 01 - Počet operácií / projektov	počet	2	6

Tabuľka č. 2 Ukazovatele výsledkov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľ (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
1	1.4	ENRAF	CR 08	Osoby požívajúce výhody	počet osôb	0	2021	180		
1	1.4	ENRAF	CR 15	Nainštalované alebo zdokonalené kontrolné prostriedky	počet prostriedkov	0	2021	2		
1	1.4	ENRAF	CR 19	Akcie na zlepšenie kapacity správy	počet akcií	0	2021	4		
1	1.4	ENRAF	CR 21	Súbory údajov a poskytnuté poradenstvo	počet	0	2021	4		

2.1.1.c Orientačné rozdelenie programových zdrojov (EU) podľa typu intervencie

Priorita	Špecifický cieľ	Typ intervencie	Kód	Suma (EUR)
1 Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov	1.4 Podpora účinnej kontroly a presadzovania predpisov v oblasti rybolovu vrátane boja proti NNN rybolovu, ako aj podpora spoľahlivých údajov na účely fundovaného rozhodovania	Kontrola a presadzovanie	10	221 073
1 Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov	1.4 Podpora účinnej kontroly a presadzovania predpisov v oblasti rybolovu vrátane boja proti NNN rybolovu, ako aj podpora spoľahlivých údajov na účely fundovaného rozhodovania	Zber údajov a analýza a podpora znalostí o mori	11	783 805

2.1.2 Špecifický cieľ 1.6 Prispievanie k ochrane a obnove vodnej biodiverzity a ekosystémov

2.1.2.a Intervencie fondu

Súvisiace typy akcií – čl. 22 ods. 3 písm. d) bod i)

Špecifický cieľ 1.6 sa týka podpory pre oblasť ochrany a obnovy vodnej biodiverzity a ekosystémov. V podmienkach SR tento špecifický cieľ súvisí najmä s aktivitami zameranými na zabezpečenie vysokej úrovne verejného zdravia a zdravia živočíchov akvakultúry a zabezpečenie dobrých životných podmienok živočíchov akvakultúry a podporou ekosystémových služieb akvakultúry.

Výstupy aktivity:

- podporený genofond vybraných druhov rýb,
- bezpečnejšie a zdravšie potraviny,
- lepšia trvaloudržiateľná biodiverzita ekosystémov

Zabezpečenie vysokej úrovne verejného zdravia a zdravia živočíchov akvakultúry, zabezpečenie dobrých životných podmienok živočíchov akvakultúry

Podpora bude zameraná na zlepšenie opatrení v oblasti zdravia živočíchov akvakultúry a biologickej bezpečnosti, ako aj podporovaním správnej akvakultúrnej praxe. Uvedenými aktivitami možno predchádzať infekciám, a tak prispievať k obmedzeniu používania antimikrobiálnych látok pri živočíchoch akvakultúry („prevencia je lepšia ako liečba“) a následne znížiť riziko vzniku antimikrobiálnej rezistencie pri živočíšnych patogénoch a pôvodcoch chorôb.

Podporované aktivity:

- podpora mimoprodukčných funkcií akvakultúrnych zariadení súvisiacich s udrжанím biotopov a so znížením dopadov na životné prostredie,
- organizácia seminárov k témam bezpečnejších potravín pochádzajúcich z akvakultúry, prevencie a potláčania chorôb živočíchov akvakultúry, dobrým životným podmienkam živočíchov akvakultúry,
- podpora výskumu a inovácií v oblasti prevencie a boja proti chorobám živočíchov akvakultúry (semináre, transfer poznatkov a inovačných foriem liečby),
- podpora genofondu vybraných druhov rýb vyprodukovaných v akvakultúre - náklady spojené s chovom generačných stád (napr. pstruh potočný, hlavátka podunajská, lípeň tymiánový, karas zlatistý, jeseter malý, kapor rybníčný, štika severná, zubáč veľkousty, sumec veľký, lieň sliznatý),
- vytvorenie podmienok pre zavedenie šľachtiteľských programov pre hospodársky významné druhy živočíchov akvakultúry (podpora zriadenia šľachtiteľskej, chovateľskej organizácie),
- podpora zriaďovania karanténnych akvakultúrnych zariadení v súlade s Nariadením EÚ č. 429/2016

Hlavné cieľové skupiny - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iii)

a) vybrané subjekty štátnej správy

- ústredné orgány štátnej správy a ostatné ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie;

- b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis, ide napríklad o nasledovných prijímateľov:
- ostatné subjekty verejnej správy a územnej samosprávy;
 - mimovládne neziskové organizácie;
 - ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis;
- c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis prijímateľa vykonávajúci hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci.

V prípade, ak je prijímateľom subjekt podľa písm. a) a b), avšak predstavuje podnik podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení, z hľadiska pravidiel financovania sa zaraďuje do kategórie c).

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iv)

Na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2021/1060 z 24. júna 2021 sa budú pri vykonávaní fondov dodržiavať horizontálne princípy vymedzené v článku 3 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“) a v článku 10 ZFEÚ vrátane zásad subsidiarity a proporcionality stanovených v článku 5 Zmluvy o EÚ, berúc do úvahy Chartu základných práv Európskej únie.

Princíp rovnosti príležitostí mužov a žien, začlenenie a nediskriminácia bude uplatňovaný ako horizontálny princíp naprieč celým programom.

PRH 2021 - 2027 bude klásť dôraz na odstraňovanie nerovností a presadzovanie rovnosti žien a mužov a začlenenie rodového hľadiska, ako aj na boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Fondy by nemali podporovať akcie, ktoré prispievajú k akejkoľvek forme segregácie alebo vylúčenia, a pri financovaní infraštruktúry by mali zabezpečiť prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím. Ciele fondov by sa mali realizovať v rámci udržateľného rozvoja a snahy Únie o podporu cieľa spočívajúceho v udržiavaní, ochrane a zlepšovaní kvality životného prostredia podľa článku 11 a článku 191 ods. 1 ZFEÚ, zohľadňujúc zásadu „znečisťovateľ platí“, ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja a Parížsku dohodu.

V súlade s horizontálnym princípom, ktorým je zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím v zmysle článku 9 Dohovoru OSN, je pre všetky subjekty zapojené do procesu implementácie fondov EÚ v PO 2021 - 2027 povinné vykonať všetky opatrenia na zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím, či už k aktivitám projektu alebo k výstupom a výsledkom projektu, a to sprístupnením informačných a komunikačných technológií a systémov, fyzického prostredia a ďalších prostriedkov a služieb poskytovaných ostatným osobám cieľovej skupiny. Na rovnakom základe je potrebné zabezpečiť pracovné podmienky pre výkon práce administratívneho a odborného personálu každého projektu.

Horizontálne princípy budú sledované pri implementácii jednotlivých projektov, kde bude hlavným cieľom zabezpečenie efektívneho a účinného uplatňovania a dodržiavania týchto princípov berúc do úvahy Chartu základných práv Európskej únie (Charta EÚ) a povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (Dohovor OSN).

Riadiaci orgán ako subjekt zapojený do procesu implementácie fondov EÚ v programovom období 2021 - 2027 (PO 2021 – 2027) nesie hlavnú zodpovednosť za účinnú a efektívnu implementáciu fondov, čo zahŕňa aj súlad vybraných operácií s horizontálnymi princípmi a aktívnu spoluprácu s Gestorom HP v každej fáze implementácie.

Orgánom zabezpečujúcim uplatňovanie horizontálnych princíпов bude Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky prostredníctvom vecne príslušného útvaru (Gestor HP/Odbor HP), ktorého zástupcovia budú mať povinné zastúpenie ako riadny člen vo všetkých monitorovacích výboroch a pracovných skupinách na prípravu a implementáciu programov v rámci EŠIF.

Cieľové územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií, miestneho rozvoja vedeného komunitou alebo ďalších územných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod v)

Aktivity budú realizované na celom území Slovenskej republiky.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné akcie, ktorých prijímatelia sa nachádzajú aspoň v jednom ďalšom členskom štáte, alebo prípadne mimo Únie - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vi)

V rámci programu sa nepredpokladá zapojenie žiadateľov / prijímateľov z ďalších členských štátov EÚ, prípadne štátov mimo EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vii)

V rámci opatrenia sa nepredpokladá uplatnenie finančných nástrojov z dôvodu typu podporovaných akcií.

2.1.2.b Ukazovatele

Tabuľka č. 3 Ukazovatele výstupov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Míľnik (2024)	Cieľ (2029)
1 Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov	1.6 Prispievanie k ochrane a obnove vodnej biodiverzity a ekosystémov	ENRAF	N/A		CO 01 - Počet operácií / projektov	počet	1	8

Tabuľka č. 4 Ukazovatele výsledkov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľ (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
1	1.6	ENRAF	CR 10	Akcie, ktoré prispievajú k dobrému environmentálnu stavu vrátane obnovy prírody, zachovania, ochrany ekosystémov, biodiverzity, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat	počet akcií	0	2021	8		

2.1.2.b Orientačné rozdelenie programových zdrojov (EU) podľa typu intervencie

Priorita	Špecifický cieľ	Typ intervencie	Kód	Suma (EUR)
1 Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov	1.6 Prispievanie k ochrane a obnove vodnej biodiverzity a ekosystémov	Znižovanie negatívnych vplyvov a/alebo prispievanie k pozitívnym vplyvom na životné prostredie a prispievanie k dobrému environmentálnemu stavu	1	521 895

2.2 Priorita 2 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii

2.1.1 Špecifický cieľ 2.1 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností, najmä posilnenie konkurencieschopnosti akvakultúrnej produkcie pri súčasnom zabezpečení dlhodobej environmentálnej udržateľnosti týchto činností

2.2.1.a Intervencie fondu

Súvisiace typy akcií – čl. 22 ods. 3 písm. d) bod i)

Výstupy aktivít:

- novovzniknuté akvakultúrne subjekty,
- nové akvakultúrne zariadenia,
- zmodernizované existujúce akvakultúrne zariadenia,
- zvýšená produkcia pri súčasnom znížení energetických nárokov,
- posilnená konkurencieschopnosť, odolnosť a stabilita sektora,
- zlepšené pracovné podmienky pre zamestnancov,
- vytvorené spolupráce akvakultúrnych podnikov s odborníkmi a vedeckou obcou,
- lepšia kvalita vody a chovateľské prostredie,
- zvýšený podiel ekologickej akvakultúry,

Inovačné aktivity:

- transformácia akvakultúrnych zariadení na ekologické akvakultúrne zariadenia,
- využívanie obnoviteľnej energie v akvakultúrnej produkcii,
- energeticky účinné recirkulačné akvakultúrne systémy využívajúce obnoviteľnú energiu,
- podpora akvakultúry ponúkajúcej environmentálne služby prostredníctvom jej zhodnotenia na trhu,
- obehové hospodárstvo - využívanie odpadu z iných priemyselných odvetví,

Podpora udržateľnej akvakultúry¹

Podporované aktivity:

- podpora novovznikajúcich akvakultúrnych subjektov a budovanie nových akvakultúrnych zariadení,
 - budovanie nových rybníkov a rybochovných zariadení,
 - výstavba nových produkčných kapacít (vrátane RAS),
 - budovanie nových neprodukčných nádrží určených pre diverzifikáciu príjmov chovateľov, napr. predaj rýb prostredníctvom ich odlovu na udicu v rámci existujúcej akvakultúrnej prevádzky,

¹ SPRASR 2030, Priorita 1: Konkurencieschopnosť sektora sladkovodnej akvakultúry, Špecifický cieľ: Podpora udržateľnej akvakultúry

- dobudovať liahne a odchovne raných štádií, ktoré zabezpečia ich stabilnú produkciu násad a následne i trhových rýb, s ohľadom na bezpečnosť produkcie sa bude jednať primárne o moderné technológie na princípe RAS,
- Intenzívny chov rýb v RAS je možné taktiež napojiť na moderné hydroponické pestovanie rastlín, čím vznikne akvapónia. Podporovať je možné akvakultúrnu časť akvapónie a spracovanie rýb,
- modernizácia existujúcich akvakultúrnych zariadení (to zn. využívať existujúce kapacity rybníkov a rybochovných zariadení v maximálne možnej miere, navrátenie do pôvodných projektovaných kapacít prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie),
 - modernizácia prietochných rybochovných zariadení pre produkciu rýb a chovných nádrží – modernizácia rozvodov vody a zavedenie jej čiastočnej recirkulácie,
 - vybavenie chovných nádrží aeračnými jednotkami alebo priamo oxygenáciou,
 - modernizácia maloobjemových klietkových chovov za moderné veľkoobjemové typy kruhového tvaru s väčšou produkčnou kapacitou vrátane zabezpečenia technológií na prepravu, triedenie i kŕmenie rýb,
 - modernizácia a rozvoj RAS (intenzifikácia chovu, úspora vody a energií, redukcia a opätovné využívanie vznikajúceho odpadu v rámci cirkulárnej ekonomiky napr. produkcia hnojív), prechod na modernejšie a účinnejšie technológie, ktoré budú znižovať energetickú náročnosť RAS,
 - zavádzanie technológií znižujúcich dopady akvakultúry na životné prostredie, napr. využitie geotermálnej vody k ohrevu vody v RAS, výmenníky tepla, fotovoltaika, bubnové filtre k zachytávaniu kalov na odtoku z farmy, kalolisy a granuláčné jednotky, sedimentačné nádrže a lagúny pod rybníkmi a rybochovnými zariadeniami a pod,
 - technológie zamerané na kontinuálny monitoring kvality vody na farmách
 - náklady súvisiace so zavedením procesov a technológií v súvislosti so skvalitnením zberu údajov a výsledovateľnosťou produktov rybolovu a akvakultúry
- zníženie energetickej náročnosti akvakultúrnych zariadení,
 - technológie pre optimalizáciu využitia energií (elektrika, plyn, voda)
 - technológie využitia alternatívnych bezemisných obnoviteľných zdrojov energií, priamo súvisiacich s rybími farmami (solárne a fotovoltaičné panely, malé veterné a vodné turbíny a pod.)

Očakávané výsledky:

Hlavným výsledkom realizovaných aktivít bude posilnenie konkurencieschopnosti sektora. Výsledkom podpory bude zachovaná akvakultúrna produkcia kvalitných, čerstvých a zdraviu prospešných potravín. Modernizáciou existujúcich akvakultúrnych zariadení dôjde k maximalizácii využívania ich existujúcich kapacít a navráteniu do ich pôvodných projektovaných kapacít. Podporou moderných technológií dôjde k zníženiu energetickej náročnosti akvakultúrnych zariadení a rovnako k znižovaniu dopadov akvakultúry na životné prostredie. Podporou výstavby nových zariadení a nových chovateľov dôjde k zvýšeniu produkčnej kapacity sektora. Uvedené aktivity budú mať rovnako vplyv na tvorbu nových pracovných miest.

Znižovanie environmentálnej stopy akvakultúry na životné prostredie²

Podpora bude zameraná na zvýšenie hodnoty ekosystémových služieb, ktoré prinášajú akvakultúrne prevádzky.

Podporované aktivity:

- budovanie samočistiacich vodných recipientov k akvakultúrnym prevádzkam, ktoré prostredníctvom vodnej vegetácie zlepšujú kvalitu vody,
- zníženie environmentálnej stopy na akvakultúrnych zariadeniach (podpora neinvazívnych spôsobov aplikáciou bioenzymatických prípravkov),
- odpadové hospodárstvo na akvakultúrnych zariadeniach (podpora spracovania kalov v rámci cirkulárnej ekonomiky na hnojivo, využitie k produkcii bioplynu a pod.),
- opatrenia zamedzujúce nepriaznivým dopadom vplyvov rybožravých predátorov (preventívne opatrenia, týkajúce sa ochrany akvakultúrnych zariadení pred škodami, ktoré na obsádkach rýb spôsobujú rybožraví predátori – siete, elektrické ohradníky oplotená a pod.),
- zvýšenie podielu ekologickej – extenzívnej akvakultúry (prestavba zariadení, aby spĺňali ekologické podmienky, podpora zariadení a technológií vo vzťahu k ekologickej výrobe a pod.),
- zariadenia na meranie a zaznamenávanie spotreby vody
- spracovanie odborných podkladov pre vydanie povolení na odber a vypúšťanie vôd

Zmiernenie následkov vyvolaných klimatickou zmenou, zavádzanie inovatívnych metód v sektore akvakultúry vrátane podpory vedy a výskumu³

Podpora bude smerovaná na zavádzanie inovatívnych postupov a technológií v sektore sladkovodnej akvakultúry s cieľom zvýšenia produkcie pri súčasnom znížení energetických nárokov a zvýšení nárokov na kvalitu krmív a genetickú predispozíciu chovaných živočíchov akvakultúry, k akcelerácii rozvoja sladkovodnej akvakultúry.

Podporované aktivity:

- výstavba a rekonštrukcia akvakultúrnych zariadení vrátane melioračných opatrení,
- opatrenia zlepšujúce energetickú efektívnosť odvetvia v kombinácii s uplatňovaním udržateľných zdrojov energie (napr. modernizácia RAS, podpora inštalácie solárnych panelov a fotovoltaikej energie),
- príprava seminárov pre subjekty akvakultúry v oblasti adaptácie na zmenu klímy a zmiernenia jej následkov,
- zavádzanie inovatívnych postupov (podpora zavádzania nových technológií, postupov a inovácií v spolupráci s odborníkmi a vedeckými inštitúciami)
- aktivity súvisiace so zvýšením spolupráce akvakultúrnych podnikov s odborníkmi a vedeckou obcou na príprave výskumných projektov s následným zavádzaním nových poznatkov do praxe (podpora zavádzania nových technológií a metód chovu v rámci národnej a rovnako medzinárodnej spolupráce vedeckých inštitúcií a odborníkov v

² SPRASR 2030, Priorita 5: Adaptácia na zmenu klímy, Špecifický cieľ: Zmiernenie následkov vyvolaných klimatickou zmenou

³ SPRASR 2030, Priorita 5: Adaptácia na zmenu klímy, Špecifický cieľ: Zmiernenie následkov vyvolaných klimatickou zmenou, Priorita 12: Inovácie v sektore akvakultúry, Špecifický cieľ: Podpora zavádzania inovatívnych metód v sektore akvakultúry vrátane podpory vedy a výskumu

partnerstve s podnikmi akvakultúry, napr. v rámci vedeckých, priamo riadených a nadnárodných programov, programov pre oblasť životného prostredia a ochranu klímy Horizon Europe, Program dunajského regiónu 2021 – 2027, LIFE, Program Stredná Európa 2021 – 2027 (Interreg) a pod.),

- organizovanie seminárov na medzinárodnej a národnej úrovni zameraných na rozvoj inovatívnych zručností do praxe
- organizovanie exkurzií do akvakultúrnych podnikov s progresívnymi technológiami a návštev výstav s akvakultúrnou tematikou – doma i v zahraničí.

Očakávané výsledky:

Výsledkom projektov budú implementované inovačné aktivity, postupy a technológie, ktoré umožnia reagovať na potreby sektora a zároveň naplniť národné a európske ciele v danej oblasti. Inovácie zamerané na znižovanie dopadov klimatických zmien prispievajú k zvýšeniu odolnosti podnikov. Spoločne s podporou inovácií zameraných na zelený a digitálny prechod dôjde k plneniu kľúčových priorít EÚ. Nové metódy, postupy a procesy prinesú sektoru konkurenčnú výhodu.

Diverzifikácia činností a vzdelávanie⁴

Podpora bude smerovaná na posilnenie konkurencieschopnosti, odolnosti i stability sektora vytváraním lepších odbytových možností pre chovateľov a podporou vzdelávacích aktivít.

Podporované aktivity:

- aktivity súvisiace so zvýšením pridanej hodnoty predaja
 - podporu modernizácie a výstavby podnikových predajní rýb na farme alebo v jej blízkosti,
 - podpora priameho predaja „z farmy na stôl“ s možnosťou prvotnej jednoduchej úpravy živočíchov akvakultúry priamo na farme - ponuka živých, spracovaných a tepelne spracovaných rýb, pretvorenie rybej svaloviny na výrobky a polotovary vhodné k priamej spotrebe, alebo gastronomickej úprave (výroba filiet a porcií rýb, údenie rýb, lahôdková výroba - šaláty, pasty, polokonzervy a pod.).
 - podpora lokálnej produkcie,
 - mobilné predaje rýb,
- zavádzanie nových, alebo netradičných akvakultúrnych druhov a rybích produktov, ktoré môžu prispieť aj k zvýšeniu domácej spotreby rýb,
- podpora produkcie ulitníkov, lastúrníkov, kôrovcov, rias a vodných rastlín,
- prepojenie sektora v rámci agroturistiky a rozvoja cestovného ruchu, vytváranie zázemia pre turistov v podobe predaja regionálnych špecialít, dobíjaciach staníc pre elektrické bicykle, špecializované náučné chodníky, poplatkový rybolov, individuálna forma odlovu rýb udicou v akvakultúrnych zariadeniach a pod.
- podpora rozvoja on-line / internetového predaja, investície do špecializovaných počítačových programov na tvorbu on-line predaja a logistiky (napr. chladené medzisklady a prepravné boxy),
- podpora vzdelávania (celoživotné vzdelávanie, vzdelávanie prostredníctvom vzdelávacích inštitúcií, domácich/zahraničných odborníkov, vzdelávanie vo forme exkurzií, vydávanie publikácií, implementácia výsledkov rybárskeho výskumu, vzdelávanie v oblasti marketingu, ekonomiky, personalistiky alebo e-komercie)

⁴ SPRASR 2030, Priorita 8: Diverzifikácia, Špecifický cieľ: Vytváranie vyššej pridanej hodnoty produktov akvakultúry

Očakávané výsledky:

Výsledkom diverzifikácie činností bude zabezpečenie doplnkových príjmov akvakultúrnych subjektov, pomocou ktorých je možné z časti eliminovať sezónny charakter chovu rýb a do určitej miery aj výpadok príjmov z hlavnej činnosti. Uvedené bude mať za následok zvýšenie pridanej hodnoty produktov akvakultúry a v konečnom dôsledku aj príspevok k zvýšeniu domácej spotreby rýb. Podpora on-line predaja prispeje k zvýšeniu odbytovej kapacity sektora.

Zlepšovanie pracovných podmienok zamestnancov a neproduktívne investície⁵

Podpora bude smerovaná k efektívnemu chovu rýb, zlepšeniu životného prostredia, údržbe fariem a zabezpečeniu bezproblémového chovu rýb a zlepšovaniu welfare rýb

Podporované aktivity:

- modernizácie nevýrobných a podporných činností (sklady krmív, systémy pre automatizované kŕmenie, sklady pre rybársku techniku a vybavenie, spevnené plochy - nekryté sklady na stredisku a príjazdové komunikácie, vybudovanie elektrických prípojok na rybníky a rybochovné zariadenia za účelom aerácie vody, oplotenie farmy a pod.),
- zlepšovanie podmienok pre zamestnancov (stavba alebo rekonštrukcia šatní a zázemia pre zamestnancov),
- obmena vozového parku - nákup áut a špeciálnych strojov s pohonom šetrnejším k životnému prostrediu (pozn. vozový park a zakúpené špeciálne stroje musia byť úzko spojené s výrobnými funkciami malých a stredných podnikov, ktoré túto činnosť vykonávajú),
- nákup ostatných zariadení, napr. ktoré slúžia na manipuláciu s rybou, jej triedenie a počítanie, čerpadlá, kosačky a vyžínacie ramená, žacia loď, sací bager, aerátory, elektrocentrály a pod., drobnejšia technika potrebná k údržbe fariem a zabezpečeniu bezproblémového chovu rýb, napúšťacie a výpustné zariadenia vody, kamerové, monitorovacie a výstražné systémy (napr. pre pokles vodnej hladiny, upchatie potrubí, zdokumentovanie škôd od rybožravých predátorov a pod.)

Očakávané výsledky:

Zlepšenie pracovných podmienok zamestnancov bude mať za následok zvyšovanie efektivity rybochovných zariadení a príspevok k zvýšeniu atraktivity pracovného prostredia, čo bude mať v konečnom dôsledku pozitívny vplyv na produkciu sektora.

Hlavné cieľové skupiny - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iii)

- a) vybrané subjekty štátnej správy
 - ústredné orgány štátnej správy a ostatné ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie;
- b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis, ide napríklad o nasledovných prijímateľov:
 - ostatné subjekty verejnej správy a územnej samosprávy;
 - mimovládne neziskové organizácie;
 - ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis;

⁵ SPRASR 2030, Priorita 1: Konkurencieschopnosť sektora sladkovodnej akvakultúry, Špecifický cieľ: Podpora udržateľnej akvakultúry

- c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis prijímateľa vykonávajúci hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci.

V prípade, ak je prijímateľom subjekt podľa písm. a) a b), avšak predstavuje podnik podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení, z hľadiska pravidiel financovania sa zaraďuje do kategórie c).

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iv)

Na základe Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2021/1060 z 24. júna 2021 sa budú pri vykonávaní fondov dodržiavať horizontálne princípy vymedzené v článku 3 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“) a v článku 10 ZFEÚ vrátane zásad subsidiarity a proporcionality stanovených v článku 5 Zmluvy o EÚ, berúc do úvahy Chartu základných práv Európskej únie.

Princíp rovnosti príležitostí mužov a žien, začlenenie a nediskriminácia bude uplatňovaný ako horizontálny princíp naprieč celým programom.

PRH 2021 - 2027 bude klásť dôraz na odstraňovanie nerovností a presadzovanie rovnosti žien a mužov a začlenenie rodového hľadiska, ako aj na boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Fondy by nemali podporovať akcie, ktoré prispievajú k akejkoľvek forme segregácie alebo vylúčenia, a pri financovaní infraštruktúry by mali zabezpečiť prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím. Ciele fondov by sa mali realizovať v rámci udržateľného rozvoja a snahy Únie o podporu cieľa spočívajúceho v udržiavaní, ochrane a zlepšovaní kvality životného prostredia podľa článku 11 a článku 191 ods. 1 ZFEÚ, zohľadňujúc zásadu „znečisťovateľ platí“, ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja a Parížsku dohodu.

V súlade s horizontálnym princípom, ktorým je zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím v zmysle článku 9 Dohovoru OSN, je pre všetky subjekty zapojené do procesu implementácie fondov EÚ v PO 2021 - 2027 povinné vykonať všetky opatrenia na zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím, či už k aktivitám projektu alebo k výstupom a výsledkom projektu, a to sprístupnením informačných a komunikačných technológií a systémov, fyzického prostredia a ďalších prostriedkov a služieb poskytovaných ostatným osobám cieľovej skupiny. Na rovnakom základe je potrebné zabezpečiť pracovné podmienky pre výkon práce administratívneho a odborného personálu každého projektu.

Horizontálne princípy budú sledované pri implementácii jednotlivých projektov, kde bude hlavným cieľom zabezpečenie efektívneho a účinného uplatňovania a dodržiavania týchto princípov berúc do úvahy Chartu základných práv Európskej únie (Charta EÚ) a povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (Dohovor OSN).

Riadiaci orgán ako subjekt zapojený do procesu implementácie fondov EÚ v Programovom období 2021 - 2027 (PO 2021 – 2027) nesie hlavnú zodpovednosť za účinnú a efektívnu implementáciu fondov, čo zahŕňa aj súlad vybraných operácií s horizontálnymi princípmi a aktívnu spoluprácu s Gestorom HP v každej fáze implementácie.

Orgánom zabezpečujúcim uplatňovanie horizontálnych princípov bude Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky prostredníctvom vecne príslušného útvaru (Gestor HP/Odbor HP), ktorého zástupcovia budú mať povinné zastúpenie ako riadny člen vo všetkých monitorovacích výboroch a pracovných skupinách na prípravu a implementáciu programov v rámci EŠIF.

Cieľové územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií, miestneho rozvoja vedeného komunitou alebo ďalších územných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod v)

Aktivity budú realizované na celom území Slovenskej republiky.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné akcie, ktorých prijímatelia sa nachádzajú aspoň v jednom ďalšom členskom štáte, alebo prípadne mimo Únie - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vi)

V rámci programu sa nepredpokladá zapojenie žiadateľov / prijímateľov z ďalších členských štátov EÚ, prípadne štátov mimo EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vii)

Po zahájení implementácie programu bude zrealizované ex ante posúdenie finančných nástrojov pre odvetvie akvakultúry s cieľom preskúmať možnosti zavedenia týchto nástrojov v PRH 2021 - 2027.

2.2.1.b Ukazovatele

Tabuľka č. 5 Ukazovatele výstupov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Míľnik (2024)	Cieľ (2029)
2 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii	2.1 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností, najmä posilnenie konkurencieschopnosti akvakultúrnej produkcie pri súčasnom zabezpečení dlhodobej environmentálnej udržateľnosti týchto činností	ENRAF	N/A	CO 01	Počet operácií / projektov	počet	8	63

Tabuľka č. 6 Ukazovatele výsledkov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľ (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
2	2.1	ENRAF	CR 01	Nová výrobná kapacita	tony/rok	0	2021	85		
2	2.1	ENRAF	CR 02	Zachovaná akvakultúrna produkcia	tony/rok	0	2021	2 000		
2	2.1	ENRAF	CR 03	Založené podniky	počet subjektov	0	2021	5		
2	2.1	ENRAF	CR 06	Vytvorené pracovné miesta	počet osôb	0	2021	15		
2	2.1	ENRAF	CR 07	Zachované pracovné miesta	počet osôb	0	2021	50		
2	2.1	ENRAF	CR 10	Akcie, ktoré prispievajú k dobrému environmentálnu stavu vrátane obnovy prírody, zachovania, ochrany ekosystémov, biodiverzity, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat	počet akcií	0	2021	6		
2	2.1	ENRAF	CR 13	Činnosti spolupráce medzi zainteresovanými stranami	počet akcií	0	2021	3		
2	2.1	ENRAF	CR 14	Umožnené inovácie	počet nových výrobkov, služieb, procesov, obchodných modelov alebo metód	0	2021	5		
2	2.1	ENRAF	CR 17	Subjekty, ktoré zvyšujú efektívnosť využívania zdrojov pri výrobe a/alebo spracovaní	počet subjektov	0	2021	5		

2.2.1.b Orientačné rozdelenie programových zdrojov (EU) podľa typu intervencie

Priorita	Špecifický cieľ	Typ intervencie	Kód	Suma (EUR)
2 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii	2.1 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností, najmä posilnenie konkurencieschopnosti akvakultúrnej produkcie pri súčasnom zabezpečení dlhodobej environmentálnej udržateľnosti týchto činností	Znižovanie negatívnych vplyvov a/alebo prispievane k pozitívnym vplyvom na životné prostredie a prispievane k dobrému environmentálnemu stavu	1	1 580 746
2 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii	2.1 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností, najmä posilnenie konkurencieschopnosti akvakultúrnej produkcie pri súčasnom zabezpečení dlhodobej environmentálnej udržateľnosti týchto činností	Presadzovanie podmienok pre hospodársky životaschopné, konkurencieschopné a atraktívne odvetvia rybolovu, akvakultúry a spracovateľského priemyslu	2	7 968 980

2.1.2 Špecifický cieľ 2.2 - Podpora uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, ako aj podpora ich kvality, pridanej hodnoty a spracovania

2.2.2.a Intervencie fondu

Súvisiace typy akcií – čl. 22 ods. 3 písm. d) bod i)

Výstupy aktivít:

- konkurencieschopnejšie spracovateľské podniky,
- zvýšená spotreba rýb a produktov akvakultúry,
- zníženie transakčných nákladov akvakultúrnych subjektov.

Podpora spracovania rýb⁶

Aktivity vedúce k posilneniu konkurencieschopnosti a odolnosti spracovateľských podnikov.

Podporované aktivity:

- ďalší rozvoj a modernizácia súčasných spracovní rýb, ako aj výstavba nových kapacít,
- znížovanie spotreby energií potrebných na chladenie a mrazenie - využívanie moderných a účinných technológií ako aj dôkladnejšieho zateplenia výrobných priestorov a skladov, prípadne využitím obnoviteľných zdrojov energií,
- doplnenie alebo rozšírenie technologických liniek na zavedenie nových výrobkov z rýb
- prechod na novo zavedené štandardy a hygienické normy v spracovaní rýb, teda reagovať na prijaté legislatívne zmeny
- automobily potrebné k rozvozu spracovaných rýb - špecializované autá s chladiarenskou alebo mraziarenskou nástavbou, šetrnejšie dopravné prostriedky k životnému prostrediu,
- modernizácia menších technologických zariadení na spracovanie rýb alebo ich balenie či označovanie - novo vyvinuté výrobky a obaly by mali umožňovať vysledovateľnosť produktov a zároveň poskytnúť spotrebiteľovi všetky potrebné informácie.
- modernizácia nevýrobných a podporných činností (sklady obalového materiálu a pod., spevnené plochy - nekryté sklady na stredisku a príjazdové komunikácie a pod., vybudovanie elektrických prípojok, oplatenie, elektrické ohradníky a pod.),
- zlepšovanie podmienok pre zamestnancov (stavba alebo rekonštrukcia šatní a zázemia pre zamestnancov),
- zariadenia na meranie a zaznamenávanie spotreby vody, kamerové a monitorovacie systémy a pod.

Očakávané výsledky:

Realizácie projektov bude mať za následok zvýšenie konkurencieschopnosti sektora v oblasti spracovania rýb a zvýšenie výrobnnej kapacity a pridanej hodnoty výroby. Znižovaním energetickej náročnosti spracovateľského procesu a nadväzujúcich činností dôjde k plneniu environmentálnych cieľov EÚ a SR. Využitím obnoviteľných zdrojov energií bude posilnená zelená transformácia.

⁶ SPRASR 2030, Priorita 1: Konkurencieschopnosť sektora sladkovodnej akvakultúry, Špecifický cieľ: Podpora udržateľnej akvakultúry

Zvýšenie povedomia a osvedy sektora akvakultúry⁷

Aktivita súvisiace so systematickou podporou spotreby rýb. Aktivita budú okrem iného nadväzovať na kampane EÚ v oblasti akvakultúry

Podporované aktivity:

- propagácia čerpania finančných prostriedkov na projekty v akvakultúre,
- komunikačná kampaň a vytvorenie značky zastrešujúcej viacero sladkovodných druhov rýb,
- budovanie pozitívneho obrazu akvakultúry na Slovensku (podpora prezentácií sektora akvakultúry na školách, semináre na výstavách, prezentácia drobnochovateľských aktivít, propagácia lokálneho regionálneho predaja, propagácia na regionálnych trhoviskách, tvorba web stránok a pod.),
- propagačná kampaň sektora akvakultúry za účasti regionálnych producentov,
- zvýšenie informovanosti spotrebiteľov o priaznivých vlastnostiach produktov akvakultúry a o ich správnom označovaní,
- zavádzanie digitálnych nástrojov na zabezpečenie informovanosti spotrebiteľov o sektore akvakultúry a o ich výrobkoch,
- informovanie verejnosti o úspešných projektoch v sektore akvakultúry,

Očakávané výsledky:

Realizáciou propagačných a marketingových aktivít a zapojením akvakultúrnych prevádzok do týchto aktivít dôjde k podpore konzumácie produktov akvakultúry s dôrazom na lokálnu produkciu. Využitie digitálnych a elektronických nástrojov a rovnako priama propagácia na úrovni škôl bude mať za následok oslovenie mladších skupín obyvateľstva. Aktivita prispejú k zvýšeniu informovanosti spotrebiteľov a k zvýšeniu konzumácie rybieho mäsa.

Organizácie výrobcov⁸

Organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov pomáhajú akvakultúrnym subjektom znížiť transakčné náklady a spolupracovať pri spracovaní a uvádzaní výrobkov na trh, t.j. vytvorenie funkčného mechanizmu na riešenie problémov, ktorým čelia chovatelia rýb

Podporované aktivity:

- zriadenie organizácie výrobcov alebo medziodvetvovej organizácie v sektore akvakultúry

Očakávané výsledky:

Zriadenie organizácie výrobcov alebo medziodvetvovej organizácie v sektore akvakultúry zvýši kolektívnu vyjednávaciu silu členov takejto organizácie vo viacerých oblastiach či už pri nákupe krmív, liečiv, alebo pri odpytovaní produkcie.

Opatrenia pre neočakávané udalosti

Cieľom aktivít je poskytnutie náhrad za škody spojené s krízami v oblasti verejného zdravia

⁷ SPRASR 2030, Priorita 1: Propagácia akvakultúry, Špecifický cieľ: Zvýšenie povedomia a osvedy sektora akvakultúry

⁸ SPRASR 2030, Priorita 6: Organizácie výrobcov, Špecifický cieľ: Vytvorenie organizácie výrobcov alebo medziodvetvovej organizácie

alebo životného prostredia.

Podporované aktivity:

- kompenzácia škôd (ušlý zisk alebo dodatočné náklady),
- podpora odstraňovania škôd spôsobených klimatickými zmenami,
- kompenzácie uznaným organizáciám producentov a združeniam organizácií producentov, ktoré skladujú produkty rybolovu a akvakultúry uvedené v Prílohe II Nariadenia EÚ č. 1379/2013, v prípade že sú tieto skladované v súlade s článkom 30 a 31 tohto nariadenia,
- financovanie náhrad stanovených v článku 26 ods. 2 nariadenia o ENRAF v prípade výnimočných udalostí spôsobujúcich závažné narušenie trhov.

Hlavné cieľové skupiny - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iii)

- a) vybrané subjekty štátnej správy
 - ústredné orgány štátnej správy a ostatné ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie;
- b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis, ide napríklad o nasledovných prijímateľov:
 - ostatné subjekty verejnej správy a územnej samosprávy;
 - mimovládne neziskové organizácie;
 - ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis;
- c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis prijímateľa vykonávajúci hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci.

V prípade, ak je prijímateľom subjekt podľa písm. a) a b), avšak predstavuje podnik podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení, z hľadiska pravidiel financovania sa zaraďuje do kategórie c).

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iv)

Na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2021/1060 z 24. júna 2021 sa budú pri vykonávaní fondov dodržiavať horizontálne princípy vymedzené v článku 3 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“) a v článku 10 ZFEÚ vrátane zásad subsidiarity a proporcionality stanovených v článku 5 Zmluvy o EÚ, berúc do úvahy Chartu základných práv Európskej únie.

Princíp rovnosti príležitostí mužov a žien, začlenenie a nediskriminácia bude uplatňovaný ako horizontálny princíp naprieč celým programom.

PRH 2021 - 2027 bude klásť dôraz na odstraňovanie nerovností a presadzovanie rovnosti žien a mužov a začlenenie rodového hľadiska, ako aj na boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Fondy by nemali podporovať akcie, ktoré prispievajú k akejkoľvek forme segregácie alebo vylúčenia, a pri financovaní infraštruktúry by mali zabezpečiť prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím. Ciele fondov by sa mali realizovať v rámci udržateľného rozvoja a snahy Únie o podporu cieľa spočívajúceho v udržiavaní, ochrane a zlepšovaní kvality životného prostredia podľa článku 11 a článku 191 ods. 1 ZFEÚ, zohľadňujúc zásadu „znečisťovateľ platí“, ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja a Parížsku dohodu.

V súlade s horizontálnym princípom, ktorým je zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím v zmysle článku 9 Dohovoru OSN, je pre všetky subjekty zapojené do procesu implementácie fondov EÚ v PO 2021 - 2027 povinné vykonať všetky opatrenia na zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím, či už k aktivitám projektu alebo k výstupom a výsledkom projektu, a to sprístupnením informačných a komunikačných technológií a systémov, fyzického prostredia a ďalších prostriedkov a služieb poskytovaných ostatným osobám cieľovej skupiny. Na rovnakom základe je potrebné zabezpečiť pracovné podmienky pre výkon práce administratívneho a odborného personálu každého projektu.

Horizontálne princípy budú sledované pri implementácii jednotlivých projektov, kde bude hlavným cieľom zabezpečenie efektívneho a účinného uplatňovania a dodržiavania týchto princíпов berúc do úvahy Chartu základných práv Európskej únie (Charta EÚ) a povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (Dohovor OSN).

Riadiaci orgán ako subjekt zapojený do procesu implementácie fondov EÚ v Programovom období 2021 - 2027 (PO 2021 – 2027) nesie hlavnú zodpovednosť za účinnú a efektívnu implementáciu fondov, čo zahŕňa aj súlad vybraných operácií s horizontálnymi princípmi a aktívnu spoluprácu s Gestorom HP v každej fáze implementácie.

Orgánom zabezpečujúcim uplatňovanie horizontálnych princíпов bude Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky prostredníctvom vecne príslušného útvaru (Gestor HP/Odbor HP), ktorého zástupcovia budú mať povinné zastúpenie ako riadny člen vo všetkých monitorovacích výboroch a pracovných skupinách na prípravu a implementáciu programov v rámci EŠIF.

Cieľové územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií, miestneho rozvoja vedeného komunitou alebo ďalších územných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod v)

Aktivity budú realizované na celom území Slovenskej republiky.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné akcie, ktorých prijímatelia sa nachádzajú aspoň v jednom ďalšom členskom štáte, alebo prípadne mimo Únie - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vi)

V rámci programu sa nepredpokladá zapojenie žiadateľov / prijímateľov z ďalších členských štátov EÚ, prípadne štátov mimo EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vii)

Po zahájení implementácie programu bude zrealizované ex ante posúdenie finančných nástrojov pre odvetvie akvakultúry s cieľom preskúmať možnosti zavedenia týchto nástrojov v PRH 2021 - 2027.

2.2.2.b Ukazovatele

Tabuľka č. 7 Ukazovatele výstupov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Míľnik (2024)	Cieľ (2029)
2 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii	2.2 Podpora uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, ako aj podpora ich kvality, pridanej hodnoty a spracovania	ENRAF	N/A		CO 01 - Počet operácií / projektov	počet	4	17

Tabuľka č. 8 Ukazovatele výsledkov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľ (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
2	2.2	ENRAF	CR 01	Nová výrobná kapacita	tony/rok	0	2021	25		
2	2.2	ENRAF	CR 02	Zachovaná akvakultúrna produkcia	tony/rok	0	2021	100		
2	2.2	ENRAF	CR 03	Založené podniky	počet subjektov	0	2021	3		
2	2.2	ENRAF	CR 06	Vytvorené pracovné miesta	počet osôb	0	2021	10		
2	2.2	ENRAF	CR 07	Zachované pracovné miesta	počet osôb	0	2021	20		
2	2.2	ENRAF	CR 13	Činnosti spolupráce medzi zainteresovanými stranami	počet	0	2021	1		
2	2.2	ENRAF	CR 16	Subjekty, ktoré využívajú propagačné a informačné činnosti	počet	0	2021	30		

2.2.2.c Orientačné rozdelenie programových zdrojov (EU) podľa typu intervencie

Priorita	Špecifický cieľ	Typ intervencie	Kód	Suma (EUR)
2 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii	2.2 Podpora uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, ako aj podpora ich kvality, pridanej hodnoty a spracovania	Presadzovanie podmienok pre hospodársky životaschopné, konkurencieschopné a atraktívne odvetvia rybolovu, akvakultúry a spracovateľského priemyslu	2	3 235 404

2.3 Priorita – Technická pomoc v súlade s čl. 36 ods. 4 nariadenia EÚ č. 2021/1060

2.3.1.a Intervencie fondu

Súvisiace typy akcií – čl. 22 ods. 3 písm. d) bod i)

Technická pomoc je zameraná na prípravu, riadenie, monitorovanie a hodnotenie PRH 2021 – 2027. Rovnako na informovanie a publicitu, realizáciu propagačných opatrení, riešenie sťažností a kontroly, výkon auditu.

V zmysle čl. 36. všeobecného nariadenia je z technickej pomoci možné podporovať akcie, ktoré sa môžu týkať predošlých a nasledujúcich programových období, ktoré sú potrebné na efektívnu správu a využívanie týchto fondov.

Technická pomoc je rovnako zameraná na:

- posilnenie kapacít v rámci implementácie ENRAF,
- aktívne zapojenie administratívnych kapacít ENRAF do vzdelávacích aktivít zameraných na kľúčové procesy riadenia a implementácie, vrátane výmeny skúseností s inými riadiacimi orgánmi/sprostredkovateľskými orgánmi,
- stabilizáciu administratívnych kapacít vytvorením objektívneho, motivačného a transparentného systému odmeňovania porovnateľného s ostatnými subjektami zapojenými do PO 2021 – 2027 so zohľadnením výkonnosti administratívnych kapacít, vrátane zlepšenia pracovných podmienok,
- zabezpečenie kontinuity a odbornosti zamestnancov presunom externých zamestnancov do interného prostredia,
- realizácia konkrétne cielených opatrení s cieľom zlepšiť administratívne štruktúry, model poskytovania a podporenie kapacít systému monitorovania a kontroly RO ENRAF,
- organizáciu zasadnutí monitorovacieho výboru, realizáciu tlmočnických služieb, poradenských služieb súvisiacich s vypracovaním výročných správ,
- financovanie externých služieb súvisiacich s prípravou výziev, verejných obstarávaní, metodologickej podpory a podpory pri príprave riadiacej dokumentácie a pod.

Opatrenia v rámci priority pre technickú pomoc budú realizované v súlade s opatreniami uvedenými v oddiele 9 Partnerskej dohody a v pláne budovania administratívnych kapacít s ohľadom na predchádzanie podvodom, korupcií a konfliktom záujmov a ich odhaľovaniu.

Hlavné cieľové skupiny - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iii)

Hlavné cieľové skupiny: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo financií SR, Úrad vládneho auditu.

Zodpovednosť za plánovanie a realizáciu čerpania technickej pomoci má riadiaci orgán.

2.3.1.b Ukazovatele

Tabuľka č. 9 Ukazovatele výstupov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Míľnik (2024)	Cieľ (2029)
Technická pomoc	5.1	ENRAF	N/A	CO 01	Počet operácií / projektov	počet	4	20

2.3.1.c Orientačné rozdelenie programových zdrojov (EU) podľa typu intervencie

Priorita	Špecifický cieľ	Typ intervencie	Kód	Suma (EUR)
5	5.1	Technická pomoc	16	913 525

3. Finančný plán

3.1 Finančné prostriedky podľa rokov

Fond	Kategória regiónu	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Celkom
ENRAF	N/A	2 953 109	2 854 868	2 753 418	2 494 577	2 068 465	2 100 991	15 225 428
Celkom		2 953 109	2 854 868	2 753 418	2 494 577	2 068 465	2 100 991	15 225 428

3.2 Celková výška finančných prostriedkov EÚ a vnútroštátneho financovania podľa priorít v EUR a percentách

Priorita	Špecifický cieľ	Základ pre výpočet podpory EÚ	Príspevok EÚ	Národné zdroje	Celkom	Miera spolufinancovania v %
Priorita 1	1.4	Verejný	1 004 878	430 662	1 435 540	70
	1.6	Verejný	521 895	223 670	745 565	70
Priorita 2	2.1	Verejný	9 549 726	4 092 740	13 642 466	70
	2.2	Verejný	3 235 404	1 386 602	4 622 006	70
Technická pomoc		Verejný	913 525	391 511	1 305 036	70
Celkom		Verejný	15 225 428	6 525 185	21 750 613	70

4. Základné podmienky

Základné podmienky	Fond	Špecifický cieľ	Splnenie základných podmienky*	Kritériá	Splnenie kritérií	Odkaz na príslušné dokumenty	Odôvodnenie
Horizontálne základné podmienky							
Účinné mechanizmy monitorovania trhu verejného obstarávania Gestor: Úrad pre verejné obstarávanie		Uplatniteľné na všetky špecifické ciele	Áno	Boli zavedené mechanizmy monitorovania, ktoré sa vzťahujú na všetky verejné zákazky a ich obstarávanie v rámci fondov v súlade s právnymi predpismi Únie v oblasti verejného obstarávania. Uvedená požiadavka zahŕňa: 1. Opatrenia na zabezpečenie zhromažďovania účinných a spoľahlivých údajov o postupoch verejného obstarávania presahujúcich prahové hodnoty Únie v súlade s oznamovacími povinnosťami podľa článkov 83 a 84 smernice 2014/24/EÚ a článkov 99 a 100 smernice 2014/25/EÚ.	Áno	www.uvo.gov.sk , napr: https://www.uvo.gov.sk/o-urade/spravy-o-cinnosti-uradu-369.html https://www.uvo.gov.sk/vestnik-a-registre-474.html https://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/metodika-zadavania-zakaziek-5ae.html https://www.uvo.gov.sk/informacny-servis/analyticke-vystupy/analzy-odboru-dohladu-60f.html https://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/kontrola/prehľad-rozhodnutí-536.html https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-profilov-4db.html	Opatrenia sú napíňané prostredníctvom: • Správ o činnosti úradu • Informácií o celkovom štatistickom vyhodnotení procesu verejného obstarávania za príslušný rok • Kontrolných zoznamov (k dispozícii na RO) • Interného informačného systému Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO) – Procurio • Verejne prístupného informačného systému – Vestník verejného obstarávania ÚVO pre subjekty pôsobiace v procese verejného obstarávania poskytuje a zverejňuje usmernenia, metodiku, analýzy a vydáva svoje kontrolné výstupy. Údaje povinne zverejňujú verejní obstarávatelia a obstarávatelia v zmysle zákona o verejnom obstarávaní, splnenie povinnosti kontroluje ÚVO.
				1. Opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa údaje vzťahovali aspoň na tieto prvky: a) kvalita a intenzita súťaže: meno víťazného uchádzača, počet prvotných uchádzačov a zmluvná hodnota; b) informácie o konečnej cene po dokončení a o účasti MSP ako priamych uchádzačov,	Áno	www.uvo.gov.sk https://am.uvo.gov.sk/oam/server/obrareg.cgi?encquery%3D9qm6GVDN%2FgFQtk3dMq%2ByJlr%2B627eKCQEBcQjGmVLb3yEeG5U2Iolt6TXpxNJwno6Hfg1QBZ5qnMbgAyP%2FxyXmia%2B8eAhQ54XiPiqf3djFvJwTsPsiBqvR025KZmL3WRpz4OettBxpMhku1ALH%2BRWYtvk6YfZtSFDcaJQYtRw92y1kb02appLXgx9WYHbRliP%2F6luy	Dáta sú primárne získavané z oznámení použitých vo verejnom obstarávaní. V prípade nadlimitných a podlimitných zákaziek sú k dispozícii dáta: • Identifikačné údaje víťazných uchádzačov, • Počet predložených ponúk na zmluvu, • Zmluvnú cenu za oznámenie, a zmluvnú cenu, uzavretú s konkrétnym uchádzačom,

				ak vnútroštátne systémy takéto informácie poskytujú.	OfkVTeJOBx69ZGw00igZMMYdpYBKOY9jJSOIatZGsFi7Wdb72Fu%2BNsrSxQ4%2FLSAzs%2FKMbkMnmvmvw%3D%3D%20agentid%3Dapach%24prod2a%20over%3D1%20crmethod%3D2%26cksum%3D6ae8c5856051f3e82e07f519f642b3da168c9d66 www.crz.gov.sk	• Predpokladanú hodnotu za oznámenie, resp. predpokladanú hodnotu, ak bola uvedená v oznámení o výsledku pri každej uzavretej zmluve (nie je povinný údaj). Mená všetkých uchádzačov je možné čiastočne získať z informačného systému Elektronického verejného obstarávania (pre zákazky realizované cez uvedený systém). Počet pôvodných uchádzačov a počet vybraných uchádzačov, nie len počet predložených ponúk bude možné získať z eFormulárov, ktoré by mali byť implementované v júni 2023 ako povinné. Účast MSP sa monitoruje a zverejňuje v rámci výročných správ. Informácie podľa bodu 2, písm. b. sa zverejňujú na profile, sú predmetom aj v rámci informácií o výsledku a cena je pretavená do zmluvy a zverejňovaná v Centrálnom registri zmlúv (CRZ). Úrad disponuje v rámci organizačnej štruktúry oddelením analytika a štatistiky.
				2. Opatrenia na zabezpečenie monitorovania a analýzu údajov príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v súlade s článkom 83 ods. 2 smernice 2014/24/EÚ a článkom 99 ods. 2 smernice 2014/25/EÚ.	Áno www.uvo.gov.sk, napr.: https://www.uvo.gov.sk/o-urade/spravy-o-cinnosti-uradu-369.html https://www.uvo.gov.sk/vestnik-a-registre-474.html https://www.uvo.gov.sk/legislativamedtodika-dohlad/metodika-zadavania-zakaziek-5ae.html https://www.uvo.gov.sk/informacny-servis/analyticke-vystupy/analyzy-odboru-dohladu-60f.html https://www.uvo.gov.sk/legislativamedtodika-dohlad/kontrola/prehľad-rozhodnutí-536.html https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-profilov-4db.html	Opatrenia sú napĺňané prostredníctvom: • Správ o činnosti úradu • Informácií o celkovom štatistickom vyhodnotení procesu verejného obstarávania za príslušný rok • Kontrolných zoznamov (k dispozícii na RO) • Interného informačného systému Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO) – Procurio • Verejne prístupného informačného systému – Vestník verejného obstarávania ÚVO pre subjekty pôsobiace v procese verejného obstarávania poskytuje a zverejňuje usmernenia, metodiku, analýzy a vydáva svoje kontrolné výstupy. Údaje povinne zverejňujú verejní obstarávatelia a obstarávatelia v zmysle zákona o verejnom obstarávaní, splnenie povinnosti kontroluje ÚVO. V zmysle § 24 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní je verejný obstarávateľ a obstarávateľ povinní zdokumentovať celý priebeh verejného obstarávania. Na tento účel evidujú kompletnú dokumentáciu, ktorú uchovávajú desať rokov odo dňa odoslania oznámenia o výsledku verejného obstarávania, ak osobitný predpis neustanovuje inak; rovnopis zmluvy, rámcovej dohody

						alebo koncesnej zmluvy uchovávať počas celej doby jej trvania.	
				3. Opatrenia na verejné sprístupnenie výsledkov analýzy v súlade s článkom 83 ods. 3 smernice 2014/24/EÚ a článkom 99 ods. 3 smernice 2014/25/EÚ.	Áno	www.uvo.gov.sk, napr.: https://www.uvo.gov.sk/o-urade/spravy-o-cinnosti-uradu-369.html https://www.uvo.gov.sk/vestnik-a-registre-474.htmlhttps://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/metodika-zadavania-zakaziek-5ae.html https://www.uvo.gov.sk/informacny-servis/analyticke-vystupy/analzy-odboru-dohladu-60f.html https://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/kontrola/prehlad-rozhodnuti-536.html https://www.uvo.gov.sk/vyhladavanie-profilov-4db.html	Opatrenia sú napĺňané prostredníctvom: • Správ o činnosti úradu • Informácií o celkovom štatistickom vyhodnotení procesu verejného obstarávania za príslušný rok • Kontrolných zoznamov (k dispozícii na RO) • Interného informačného systému Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO) – Procurio • Verejne prístupného informačného systému – Vestník verejného obstarávania ÚVO pre subjekty pôsobiace v procese verejného obstarávania poskytuje a zverejňuje usmernenia, metodiku, analýzy a vydáva svoje kontrolné výstupy. Údaje povinne zverejňujú verejní obstarávatelia a obstarávatelia v zmysle zákona o verejnom obstarávaní, splnenie povinnosti kontroluje ÚVO. V zmysle § 24 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní je verejný obstarávateľ a obstarávateľ povinní zdokumentovať celý priebeh verejného obstarávania. Na tento účel evidujú kompletnú dokumentáciu, ktorú uchovávať desať rokov odo dňa odoslania oznámenia o výsledku verejného obstarávania, ak osobitný predpis neustanovuje inak; rovnopis zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy uchovávať počas celej doby jej trvania.
				4. Opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa všetky informácie poukazujúce na podozrenie zo situácií, ktoré predstavujú kolúziu vo verejnom obstarávaní, oznamovali príslušným vnútroštátnym orgánom v súlade s článkom 83 ods. 2 smernice 2014/24/EÚ a článkom 99 ods. 2 smernice 2014/25/EÚ.	Áno	https://www.crz.gov.sk/3378248/ https://www.crz.gov.sk/3378165/ https://www.crz.gov.sk/3378240/ https://www.uvo.gov.sk/informacny-servis/statistika-procesu-verejneho-obstaravania-396.html	ÚVO v roku 2018 podpísal Memorandum o spolupráci s Generálnou prokuratúrou SR a Protimonopolným úradom SR, na základe ktorých sú takéto podozrivé situácie a súvisiace informácie postupované. Protimonopolný úrad SR je kompetentným orgánom vo veci rozhodovania o dohodách obmedzujúcich súťaž uzavretých v procese verejného obstarávania. V zákone o verejnom obstarávaní je taktiež samostatný dôvod na vylúčenie, a to v § 40 ods. 6 písm. g) kedy v takých prípadoch rozhoduje ÚVO v konaní o námietkach vo veci kolúzie. Príslušné informácie o postúpení sú verejne prístupné a zverejnené v jednotlivých správach o činnosti úradu za daný rok.

Nástroje a kapacita na účinné uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci Gestor: Protimonopolný úrad SR		Uplatniteľné na všetky špecifické ciele	Áno	Riadiace orgány majú nástroje a kapacitu na overovanie dodržiavania pravidiel štátnej pomoci: 1. V prípade podnikov v ťažkostiach a podnikov, na ktoré sa vzťahuje požiadavka na vymáhanie.	Áno	Zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/358/20160101	1. <u>Podnik v ťažkostiach</u> Podmienka, že štátna pomoc nesmie byť poskytnutá podnikom v ťažkostiach, sa overuje pri individuálnych prípadoch v rámci schém štátnej pomoci, ako aj pri poskytovaní ad hoc štátnej pomoci. Na základe výsledkov z monitorovania EK je táto
				2. Prostredníctvom prístupu k odbornému poradenstvu a usmerneniam v otázkach štátnej pomoci, ktoré poskytujú experti miestnych alebo vnútroštátnych orgánov v oblasti štátnej pomoci.	Áno	Koordinátor pomoci pravidelne aktualizuje webové sídlo: www.statnapomoc.sk	podmienka v schémach štátnej pomoci upravená z dvoch uhlov pohľadu – žiadateľ musí preukázať, že nie je podnikom v ťažkostiach (najmä prostredníctvom účtovnej závierky, prípadne vybraných finančných ukazovateľov) a zároveň musí byť v schéme uvedené, že poskytovateľ/vykonávateľ splnenie tejto podmienky overí. Riadiace orgány už v súčasnosti disponujú konkrétnymi nástrojmi na overenie, kontrolu podnikov v ťažkostiach. Pri poskytovaní štátnej pomoci z fondov majú jednotliví poskytovatelia pomoci vypracovanú metodiku, resp. test podniku v ťažkostiach, ktoré sú k dispozícii pre jednotlivé operačné programy na ich webových sídlach (prehľadná tabuľka, kde sú uvedené odkazy/linky na relevantné dokumenty bola odoslaná zástupkyňi EK p. Prokopič e-mailom z 12. 02. 2021). Metodika, resp. test podniku v ťažkostiach sa uplatňuje pri poskytovaní štátnej pomoci v súlade s existujúcimi schémami štátnej pomoci. Platnosť a účinnosť metodiky/testu podniku v ťažkostiach riadiacich orgánov nie je časovo obmedzená, čím je zabezpečená kontinuita postupu riadiacich orgánov v rámci overenia dodržiavania pravidiel štátnej pomoci pre podniky v ťažkostiach aj v novom programovom období 2021 – 2027. Pre ilustráciu prikľadáme niekoľko odkazov na metodiky, ktoré už v súčasnosti riadiace orgány využívajú: https://www.opvai.sk/media/102029/podnik-v-%C5%A5a%C5%BEkostiach-v42.zip https://www.mpsr.sk/metodicke-usmernenie-ro-pre-irop-c-9-k-urceniu-podniku-v-tazkostiach/1197-67-1197-15280/

						https://www.op-kzp.sk/obsah-dokumenty/instrukcia-k-urceniu-podniku-v-tazkostiach/ https://www.employment.gov.sk/sk/esf/programove-obdobie-2014-2020/statna-pomoc/ Ako sme uviedli, štátna pomoc nemôže byť poskytnutá podniku v ťažkostiach, pričom táto podmienka, ako aj povinnosť jej overenia zo strany poskytovateľa, musia byť explicitne uvedené v schémach štátnej pomoci, ktoré sú záväznými dokumentmi a Protimonopolný úrad SR ako koordinátor pomoci prostredníctvom svojich záväzných stanovísk potvrdzuje ich súlad s pravidlami štátnej pomoci. Postup riadiacich orgánov v súlade so základnou podmienkou, týkajúcou sa podniku v ťažkostiach v novom programovom období 2021 – 2027 bude v rámci nových schém štátnej pomoci zároveň zabezpečený osobitným overením zo strany koordinátora pomoci, či majú riadiace orgány k dispozícii aktuálnu metodiku/test na overenie podniku v ťažkostiach, ako jednej z podmienok pre vydanie záväzného stanoviska koordinátora pomoci. Čo sa týka ad hoc prípadov, poskytovateľ štátnej pomoci je povinný pred poskytnutím pomoci predložiť žiadosť o stanovisko koordinátorovi pomoci (§ 8 zákona č. 358/2015 Z. z. o štátnej pomoci). V žiadosti musí potvrdiť splnenie všetkých podmienok poskytnutia štátnej pomoci (vrátane podmienky, že pomoc nemôže byť poskytnutá podniku v ťažkostiach) a doložiť relevantnú dokumentáciu preukazujúcu jeho tvrdenia (vo vzťahu k tejto podmienke spôsob, akým overil, že žiadateľ nie je podnikom v ťažkostiach – napr. vyplnený test podniku v ťažkostiach). Bez poskytnutia úplnej dokumentácie preukazujúcej súlad s pravidlami v oblasti štátnej pomoci koordinátor pomoci nemôže vydať stanovisko. V tomto smere sú teda už v súčasnosti súčasťou žiadosti o stanovisko kad hoc štátnej pomoci, adresovanej koordinátorovi pomoci aj podklady poskytovateľa preukazujúce splnenie podmienky, že pomoc nebude poskytnutá podniku v ťažkostiach (vyplnený test podniku v ťažkostiach, resp. informácia o spôsobe overenia podniku v ťažkostiach). Uvedené bude zo strany koordinátora pomoci vyžadované aj v novom programovom období 2021 – 2027.
--	--	--	--	--	--	--

						Zároveň si pre úplnosť dovoľujeme uviesť, že ak má akýkoľvek poskytovateľ pomoci pochybnosti, resp. otázky týkajúce sa testu podniku v ťažkostiach, môže sa kedykoľvek obrátiť na koordinátora pomoci, a to v rámci metodologickej a konzultačnej činnosti (prostredníctvom e-mailovej komunikácie alebo pracovného stretnutia). <u>Podniky, ktorých sa týka povinnosť vymáhania</u> Túto podmienku musia, na základe § 7 ods. 5 písm. b) a ods. 6 písm. b) zákona č. 358/2015 Z. z. o štátnej pomoci, obsahovať všetky schémy štátnej pomoci aj schémy minimálnej pomoci. Musí byť potvrdená aj zo strany príjemcov pomoci v rámci príslušnej schémy. Pri poskytovaní ad hoc štátnej pomoci musí splnenie tejto podmienky preukázať príjemca pomoci vyhlásením. Podmienka sa tiež overuje pri opatreniach ad hoc minimálnej pomoci. Rovnako ako pri podniku v ťažkostiach, príjemca pomoci musí splnenie tejto podmienky preukázať a poskytovateľ pomoci overiť. Za účelom uľahčenia overenia tejto podmienky koordinátor pomoci vytvoril na webovom sídle www.statnapomoc.sk priečinok „Rozhodnutia Európskej komisie – vrátenie pomoci s odkazom na nástroj EK obsahujúci pravidelne aktualizované informácie o vymáhaní pomoci v jednotlivých členských štátoch EÚ: http://www.statnapomoc.sk/?cat=40 <u>2. Prístup k odbornému poradenstvu a usmerňovaniu v oblasti štátnej pomoci</u> Koordinátor pomoci (Protimonopolný úrad SR) považuje zvyšovanie povedomia o pravidlách v oblasti štátnej pomoci za jednu z dlhodobých priorít. Na tento účel využíva nasledovné nástroje – stretnutia, školenia, webové sídlo www.statnapomoc.sk, kontaktná e-mailová adresa, sieť kontaktných osôb. Uvedené preukazujú štatistiky (údaje k 20. 11. 2020): <table><tr><th></th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th></tr><tr><td>Stretnutia</td><td>83</td><td>70</td><td>26+24 online</td></tr><tr><td>Školenia</td><td>24</td><td>17</td><td>3+1 online</td></tr></table>		2018	2019	2020	Stretnutia	83	70	26+24 online	Školenia	24	17	3+1 online
	2018	2019	2020															
Stretnutia	83	70	26+24 online															
Školenia	24	17	3+1 online															

						<table><tr><td>Info cez websídlo</td><td>65</td><td>76</td><td>117</td></tr><tr><td>Cez informačnú adresu statnapomoc@antimon.gov.sk</td><td>97</td><td>108</td><td>57</td></tr></table> Koordinátor pomoci pravidelne školí aj administratívne kapacity implementujúce fondy EÚ. Pre štandardizované pozície je školenie k štátnej pomoci povinné a pre neštandardizované je školenie dobrovoľné. Okrem týchto školení koordinátor pomoci organizuje školenia z vlastnej iniciatívy alebo na základe požiadaviek poskytovateľov. Informácie o ponúkaných školeniach sú vždy zverejňované na webovom sídle koordinátora pomoci a zároveň zasielané cez sieť kontaktných osôb. Informácie zverejňované na webovom sídle koordinátora pomoci sú automaticky prenášané aj na webové sídlo Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS) a na kontaktné adresy, ktoré ZMOS eviduje v rámci svojich kontaktov. Koordinátor pomoci zároveň pripravuje metodický materiál určený špeciálne pre potreby miest a obcí, ale aj samospráv, vzhľadom na to, že si uvedomuje dôležitosť šírenia znalostí o pravidlách v oblasti štátnej pomoci aj na tejto úrovni regionálnej samosprávy.	Info cez websídlo	65	76	117	Cez informačnú adresu statnapomoc@antimon.gov.sk	97	108	57
Info cez websídlo	65	76	117											
Cez informačnú adresu statnapomoc@antimon.gov.sk	97	108	57											
Účinné uplatňovanie a implementácia Charty základných práv Gestor: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR		Uplatniteľné na všetky špecifické ciele	Áno	Sú zavedené účinné mechanizmy na zabezpečenie dodržiavania Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), ktoré zahŕňajú: 1. Opatrenia na zabezpečenie súladu programov podporovaných z fondov a ich vykonanie s príslušnými ustanoveniami charty.	Áno	Základný mechanizmus na zabezpečenie dodržiavania horizontálnych princípov (HP) Účinné uplatňovanie a vykonávanie Charty základných práv Vykonávanie a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES EÚ“ v programovom období 2021 –	Dokument obsahuje opatrenia na zabezpečenie súladu programov podporovaných z fondov a ich implementácie s príslušnými ustanoveniami Charty EÚ. Základný mechanizmus obsahuje aj opatrenia na predkladanie správ monitorovaciemu výboru o prípadoch nesúladu operácií podporovaných z fondov EÚ s Chartou EÚ a sťažností, týkajúcich sa Charty EÚ, predložených v súlade s opatreniami podľa článku 63 ods. 6 VN. Sú v ňom popísané postupy, akým spôsobom budú získavané údaje a informácie o zistených							
				2. Mechanizmy podávania správ monitorovaciemu výboru týkajúcich sa prípadov nesúladu operácií podporovaných z fondov s chartou a sťažností týkajúcich sa charty predložených v súlade s opatreniami prijatými podľa článku 69 ods. 7.	Áno	2027 https://www.gender.gov.sk/diskriminacia/hp-v-novom-po-2021-2027/		prípadoch nesúladu s Chartou EÚ a sťažnostiach týkajúcich sa Charty EÚ. Tieto informácie bude Gestor HP pravidelne predkladať monitorovaciemu výboru.						

Implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCPRD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES Gestor: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR		Uplatniteľné na všetky špecifické ciele	Áno	Je zavedený národný rámec na zabezpečenie implementácie UNCPRD, ktorý zahŕňa:	Áno	Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25756/1	Vnútroštátnym rámcom na zabezpečenie vykonávania UNCPRD je Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 (NPRŽPOZP), ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 109 z 24. 02. 2021.
				1. Merateľné ciele, zber údajov a mechanizmy monitorovania.	Áno		Garantmi dodržiavania všetkých právnych predpisov a noriem Slovenskej republiky a všetkých medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky v rámci plnenia úloh/opatrení v NPRŽPOZP budú jednotlivé
				2. Opatrenia na zabezpečenie toho, aby bola politika v oblasti prístupnosti, právne predpisy a normy riadne zohľadnené pri príprave a vykonávaní programov.	Áno		zodpovedné ústredné orgány štátnej správy v rozsahu svojich kompetencií. Opatrenia sú zahrnuté aj v dokumente „Základný mechanizmus na zabezpečenie dodržiavania Horizontálnych princípov“, na základe ktorého sa bude zabezpečovať dodržiavanie HP s ohľadom na právne predpisy a normy v oblasti prístupnosti. Základný mechanizmus obsahuje aj opatrenia na predkladanie správ monitorovaciemu výboru o prípadoch nesúladu operácií podporovaných z fondov EÚ s Dohovorom OSN a sťažnosť, týkajúcich sa Dohovoru OSN predložených v súlade s opatreniami podľa článku 63 ods. 6 VN.
			Áno	3. Mechanizmy podávania správ monitorovaciemu výboru týkajúce sa prípadov nesúladu operácií podporovaných z fondov s UNCPRD a sťažnosti týkajúce sa UNCPRD predložené v súlade s opatreniami prijatými podľa článku 69 ods. 7.	Áno		

5. Programové authority / orgány

Programové orgány	Názov inštitúcie	Kontaktná osoba	e-mail
Riadiaci orgán	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	Katarína Mihaľová	katarina.mihalova@land.gov.sk
Orgán auditu	Ministerstvo financií SR	Vladimíra Zacharidesová	vladimira.zacharidesova@mfsr.sk
Účtovná funkcia v prípade, že je táto funkcia zverená inému ako riadiacemu orgánu	Ministerstvo financií SR	Katarína Vallová	katarina.vallova@mfsr.sk

6. Partnerstvo

Zapojenie relevantných partnerov

Pracovná skupina pre PRH 2021 – 2027 participuje na príprave a následnej implementácii PRH 2021 – 2027. Členovia pracovnej skupiny sa v rámci programového obdobia 2021 – 2027 podieľali na príprave pozície SR k návrhu nariadenia o ENRAF. Odborná skupina sa súčasne podieľala na príprave aktualizovanej stratégie pre akvakultúru a na príprave Programu Rybné hospodárstvo SR 2021 – 2027.

Pracovná skupina je zložená zo zástupcov štátnej správy (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Ministerstvo financií SR, Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Pôdohospodárska platobná agentúra, Štátna veterinárna a potravinová správa SR, Štátna ochrana prírody SR), škôl a univerzít (Spojená škola – Stredná odborná škola pôdohospodárska a veterinárna, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre), združení (ZMOS, Slovenský rybársky zväz, Slovenská rybárska agentúra, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, Slovenská ornitologická spoločnosť, Changenet.sk) a podnikateľov (Slovryb, a.s, Rybárstvo Požehy).

Pri tvorbe PRH 2021 – 2027 bola zohľadnená podpora rovnosti mužov a žien a nediskriminácia. Oslovené subjekty nominovali svojich zástupcov bez akýchkoľvek obmedzení a diskriminácie.

Hlavná činnosť pracovnej skupiny:

- spolupráca pri príprave analýzy potrieb,
- spolupráca na tvorbe PRH 2021 - 2027.

Plánované opatrenia pre zapojenie partnerov

Princíp partnerstva bude naďalej uplatňovaný aj pri implementácii PRH 2021 – 2027, jeho monitorovaní a hodnotení, príprave správ o implementácii, najmä prostredníctvom monitorovacieho výboru.

Partneri sa budú rovnako zúčastňovať na príprave výziev.

Štúdie a analýzy použité pri príprave programu

Strategické usmernenia pre udržateľnejšiu a konkurencieschopnejšiu akvakultúru EÚ na obdobie 2021 až 2030

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:52021DC0236>

Eurobarometer

<https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/sk/be-heard/eurobarometer>

Strategický plán rozvoja akvakultúry Slovenskej republiky do roku 2030

<https://www.mpsr.sk/strategicky-plan-rozvoja-akvakultury-slovenskej-republiky-do-roku-2030/794-40-794-17472/>

Výročné správy o vykonávaní OP RH 2014 - 2020

Hlavné fázy prípravy PRH 2021 – 2027

- Príprava rámcovej pozície SR k návrhu nariadenia ENRAF, 2018
- Príprava Strategického plánu rozvoja akvakultúry Slovenskej republiky do roku 2030, 2020 – 2022,
- Príprava PRH 2021 – 2027, 2020 – 2022
- Príprava a realizácia analýz pre spracovanie PRH 2021 – 2027, 2020 – 2022
- Predloženie Strategického plánu rozvoja akvakultúry Slovenskej republiky do roku 2030 na schválenie, 2022
- Predloženie PRH 2021 – 2027 na schválenie vládou SR, 2022 a následné predloženie EK na formálne posúdenie

7. Viditeľnosť, transparentnosť a komunikácia

Opatrenia v oblasti komunikácie, viditeľnosti a transparentnosti budú vykonávané v súlade s čl. 46 až 50 všeobecného nariadenia a v súlade s čl. 60 nariadenia o ENRAF a budú zamerané na zviditeľnenie programu a možnosti financovania z ENRAF.

Pre implementáciu opatrení pre oblasť publicity a propagácie budú využívané rôzne formy informovania s ohľadom na jednotlivé cieľové skupiny a typy zverejňovaných informácií.

Špecifické ciele realizovaných informačných a propagačných aktivít sú nasledujúce:

- Zaistiť širokú komunikáciu o existencii a možnostiach zapojenia sa do programu, zaistiť realizáciu úspešných projektov prostredníctvom včasnej, štruktúrovanej a dostatočnej kvalitnej komunikácie pre potenciálnych aj skutočných príjemcov podpory so zameraním na informácie o príležitostiach, ktoré PRH 2021 - 2027 ponúka pre ich rozvoj, o následných správnych postupoch, mechanizmoch pre vybavenie žiadostí, výberových kritériách a pod.
- Zverejňovanie úspešných projektov a informovanie verejnosti o prínosoch ENRAF, poskytovanie informácií o pomoci z ENRAF, o výsledkoch výberov projektov a ich realizácii.
- Vo vzťahu k samotnej implementácii PRH 2021 - 2027 sú propagačné aktivity smerované na nasledovné skupiny:
 - potenciálnych príjemcov pomoci z PRH 2021 - 2027,
 - odbornú verejnosť zapojenú do odvetvia rybárstva,
 - profesijné organizácie,
 - širokú verejnosť,
 - noviny,
 - monitorovací výbor,
 - Európsku komisiu

Informačné a propagačné opatrenia zamerané na prípadných príjemcov a príjemcov dotácie z programu budú zahrňovať online a sociálne médiá, audiovizuálne kanály, tlačené a audiovizuálne materiály (napr. brožúry, informačné letáky), aktívnu účasť na konferenciách, výstavách a veľtrhoch. Komunikačné kanály budú prispôbované rôznym cieľovým skupinám v nadväznosti na naplnenie špecifických cieľov informačných a propagačných aktivít.

Základným informačným kanálom bude internet a webový portál zriadený riadiacim orgánom, na ktorom budú priebežne zverejňované aktuálne informácie týkajúce sa vecného obsahu a podmienok čerpania prostriedkov z ENRAF. Na web portáli budú zverejnené ciele programu, činnosti, dostupné možnosti financovania a dosiahnuté výsledky (v súlade s čl. 44(1) všeobecného nariadenia), výzvy na predkladanie žiadostí, zoznam podporovaných operácií, príklady úspešných projektov a dobrej praxe.

Riadiaci orgán do 6 mesiacov po prijatí rozhodnutia o schválení programu zabezpečí fungovanie webového portálu, na ktorom budú k dispozícii informácie o PRH 2021 - 2027, pričom tieto informácie budú zahŕňať ciele, činnosti, dostupné možnosti financovania a dosiahnuté výsledky programu.

Riadiaci orgán zabezpečí, aby na webovom portáli bol uverejnený harmonogram plánovaných výziev na predkladanie žiadostí, ktorý sa aspoň trikrát za rok aktualizuje.

Riadiaci orgán zabezpečí, aby bol zoznam operácií vybraných na podporu z PRH 2021 – 2027 verejne dostupný na webovom portáli a aby sa tento zoznam najmenej každé 4 mesiace aktualizoval.

Informačné a propagačné opatrenia zamerané na verejnosť budú rovnako zahŕňať aktívnu účasť na výstavách a veľtrhoch, reklamné predmety, elektronické médiá s úspešne realizovanými projektami a pod.

V rámci riadiaceho orgánu bol menovaný manažér pre informovanie a publicitu, ktorý bude koordinovať aktivity viditeľnosti, transparentnosti a komunikačné činnosti. Rovnako bude koordinovať aktivity s koordinátorom komunikácie pre viditeľnosť, transparentnosť a komunikáciu na vnútroštátnej úrovni pre fondy EÚ a bude spolupracovať s EU sieťou komunikačných úradníkov. Bude zodpovedný za zostavenie ročného komunikačného plánu PRH 2021 – 2027.

Všetky propagačné a informačné aktivity budú realizované v súlade so všeobecnou komunikačnou stratégiou pre PRH 2021 – 2027 a budú priebežne vyhodnocované.

Uvedené výstupy budú prístupné pre širokú verejnosť, vrátane skupín znevýhodnených osôb v zmysle požiadaviek definovaných vo Vyhláške Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu č. 78/2020 Z. z. o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy, predovšetkým štandardov prístupnosti tak, aby boli tieto prístupné aj zdravotne znevýhodneným a postihnutým osobám.

Riadiaci orgán zabezpečí, aby boli všetky materiály týkajúce sa komunikácie a viditeľnosti, a to aj na úrovni prijímateľov, na požiadanie dostupné inštitúciám, orgánom, úradom alebo agentúram Únie a aby bola Únii bez licenčných poplatkov, nevýhradne a neodvolateľne udelená licencia na používanie týchto materiálov spolu so všetkými už existujúcimi pridruženými právami. Tento postup si nesmie vyžadovať významné dodatočné náklady ani významné administratívne zaťaženie prijímateľov či riadiaceho orgánu.

8. Použitie jednotkových nákladov, paušálnych platieb a financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi

Využitie zjednodušených metód vykazovania

Zamýšľané použitie článkov 94 a 95	áno	nie
Od schválenia bude v programe preplatenie oprávnených výdavkov na základe jednotkových nákladov, jednorazových platieb a paušálnych sadzieb v rámci priority podľa článku 94 všeobecného nariadenia	x	nie
Od schválenia bude v programe využité financovanie nesúvisiace s nákladmi podľa článku 95 všeobecného nariadenia	x	nie

V rámci PRH 2021 - 2027 sa uvažuje nad využitím jednotkových nákladov na personálne výdavky, ako aj nad využitím paušálnej sadzby (podľa čl. 94 nariadenia o spoločných ustanoveniach). SR rovnako uvažuje nad využitím financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi (podľa čl. 95 nariadenia o spoločných ustanoveniach).